

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır !

<http://www.kurtulusephesi.com>

YIL: 11 SAYI: 59 Ocak-Şubat 2001

*“Hayata Dönüş” Operasyonu ve
Oligarşinin Siyasal Zoru*

*... Ve Genelkurmay Devreye Girer:
“Postmodern Darbe”*

“Postmodern Darbe”nin Programı

*Ölüm Orucunda
Desinformasyon ve Kamuoyunun Koşullandırılması*

*Faşist MHP Nasıl Finanse Ediliyor?
[S. S. Sazak, Ayhan Şahenk, Atilla Doğan, İshak Alaton]*

*Türkiye'nin Yazgısı ve
Dünya Ekonomik Buhranı*

*Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
Halkın Devrimci Öncüleri
Ulaş Bardakçı
İlker Akman, Hasan Basri Temizalp, Yusuf Ziya Güneş
Yüksel Eriş
Nedim Atılğan
Mustafa Atmaca*

“HAYATA DÖNÜŞ”
OPERASYONU VE
OLİGARŞİNİN
SİYASAL ZORU

3

19 Aralık 2000 tarihinde 20 cezaevindeki siyasi tutsaklara karşı oligarşinin zor güçlerinin yaptığı operasyon, ülkemizdeki oligarşik yönetimin siyasal zor ile ayakta durmasının yeni bir kanıtı olmuştur.

... VE GENELKURMAY
DEVREYE GİRER:
“POSTMODERN DARBE”

7

28 Şubat 1997’de Refah-Yol hükümetine karşı verilen muhtıra ve sonrasında oligarşinin askeri güçlerinin siyasal yönetimdeki yeni yerini ortaya koyan ve bu bağlamda “postmodern darbe” söylemini irdeleyen bir yazı.

“POSTMODERN DARBE”NİN
PROGRAMI

11

Harp Akademileri Komutanlığı Silahlı Kuvvetler Akademisi Komutanı Tuğgeneral Halil Şimşek’in 11 Ocak 2001 tarihli konuşması.

ÖLÜM ORUCUNDA
DESİNFORMASYON VE
KAMUOYUNUN
KOŞULLANDIRILMASI

16

19 Aralık 2000 tarihinde gerçekleştirilen cezaevlerine yönelik operasyon sırasında ve sonrasında oligarşik yönetimin desinformasyon faaliyetlerini ve bunun ölüm oruçlarına ilişkin yansımalarını irdeleyen bir yazı.

FAŞİST MHP
NASIL FİNANSE
EDİLİYOR?

23

Faşist MHP’nin oligarşi içindeki işbirlikçi burjuvalar ile tekelleşememiş burjuvazinin bir kesimi tarafından nasıl finanse edildiğini irdeleyen bir değerlendirme yazısı.

TÜRKİYE’NİN YAZGISI VE
DÜNYA EKONOMİK
BUHRANI

27

Dünya ekonomik buhranının ABD ekonomisine yansımalarıyla birlikte ortaya çıkan gelişmeleri ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri irdeleyen bir yazı.

THKP-C
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ:
ULAŞ BARDAKÇI
İLKER AKMAN
HASAN BASRİ TEMİZALP
YUSUF ZİYA GÜNEŞ
YÜKSEL ERİŞ
NEDİM ATILGAN
MUSTAFA ATMACA

32

Onlar,
Devrim mücadelesinin
Önderleri,
Savaşçılardı. Anıları
mücadelemizde yaşayacaktır.

KURTULUŞ CEPHESİ

SORUMLU (V.i.S.d.P) : **Sezai Görür**

Yazışma Adresi:
Postfach 2501

55514 Bad Kreuznach / Deutschland

İnternet Adresi:

<http://www.kurtuluscephesi.com>

<http://www.kurtuluscephesi.org>

E-Mail Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.com

Bu sayı İLKER Matbaası’nda basılmıştır.

Baskı Tarihi: 9 Şubat 2001

Ederi: 500.000 TL.

5 DM - 15 FFr.

5 Sfr. - 6 NG

Abone Ederi:

10 Sayı ..... 70 DM

15 Sayı ..... 100 DM

“Hayata Dönüş” Operasyonu ve Oligarşinin Siyasal Zoru

“Emperyalist dönemin belirgin özelliği: Üretici güçlerin gelmiş olduğu seviyeye uygun olarak ortaya çıkan üretim ilişkilerinin, üretici güçlerle uzlaşmaz zıtlığa varmasıdır. Bu durumun sınıfsal plana yansımaları, artık burjuvazinin tarihin treninin lokomotifi olamaması, aksine, ortaya çıkardığı sınıfın (proletaryanın) götürücü sınıf karakterine sahip olmasıdır. İktisadi evrim artık öyle bir seviyeye gelmiştir ki, gelişmesi için üretici güçlerini başka bir sınıfın, proletaryanın eline vermesi gerekmektedir. Bu durum ise yeni bir siyasal durum, farklı bir sistem demektir ki, adı sosyalizmdir.

Emperyalist dönemde üretici güçlerin ürünü olan üretim ilişkileri, varlıklarını devam ettirmek için üretici güçleri baskı altına almak zorundadırlar. Bir zamanlar burjuvazinin elinde toplumsal bir görevi olan siyasal zor, bu kez yine burjuvazinin elinde mevcut üretim ilişkilerini, üretici güçlere uygun düşen yeni bir biçimde düzenleme görevini yerine getireceği yerde, engelleyici bir nitelik olan üretim ilişkilerini devam ettirme görevini üstlenir. Yani topluma yabancılaşır. Bu ana çelişkinin nedeni, burjuvazinin üretim ilişkilerinin esiri olarak, ileri götürücü lokomotif olma yerine, geriye çekici bir ağırlık, posa olmasından gelir. Mevcut üretim ilişkileri, hizmetine koştuğu siyasal zor, varlığını ona borçlu olan burjuvazinin elinde tarih tekerini geriye çevirmeye zorlarken, toplumu da yeni bir siyasal zora gebe bırakır. Bu siyasal zor, proletaryanın devrimci zorudur.

Emperyalizmin ortaya çıkardığı üretim ilişkileri (tekeller, bankalar, borsa, otomasyon ve siberetik vb.) burjuvaziyi kısıkvrak bağlar, onu daha çok parazit haline sokar. Ama bu rantıye tekeli burjuvazinin üretim ilişkileri, gerek iktisadi hayatta, gerekse topluma verdikleri ile, aslında burjuvazinin başının belasıdır. Onu, her durumda daha zor durumlara düşürür. Enflasyonuyla, işsizliğiyle, anarşisiyle ona ecel terleri döktürür. Ama bu durumda, tekeli burjuvazinin gayretleri boşunadır. Tekeli burjuvazi, iktisadi yapıyı istediği kadar düzenlemeye (çelişkileri azaltmaya) çalışsın, mevcut üretim ilişkileri karşısında yenik düşer ve onun hizmetine girer. Ve giderek de siyasal zora, onun (üretim ilişkilerinin) gerektirdiği biçimde, daha çok sarılır. Bu nedenle, siyasal zor iktisadi durumu ‘kontrol’ altına almaya yönelirken, tekeli burjuvazinin iradesiyle değil, üretim ilişkilerinin ‘zor’laması ile görev yapar. Siyasal zorun topluma yabancılaşması, üretim ilişkilerinin zorlamasıyla olur.”

[İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*]

Bizim gibi ülkelerde, kapitalizm, kendi iç dinamiğiyle değil de, emperyalizme bağımlı olarak geliştiğinden çarpıktır. Bu çarpıklık, ekonomiden siyasal ilişkiler alanına kadar her düzeyde ortaya çıkar. Bunun kaçınılmaz sonucu ise, ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımların sürekli mevcudiyetidir. Bir başka ifadeyle, bizim gibi emperyalizme bağımlı geri-bıraktırılmış ülkelerin tamamında milli kriz süreklidir.

Mahir Çayan yoldaşın belirlemesiyle ifade edersek:

“Bu ülkelerde emperyalist hegemonya bağımsız bir milli burjuvazinin gelişmesine engel olduğundan, ülke kapitalist bir ülke olsa bile, var olan kapitalizm kendi iç dinamiği ile gelişemediğinden çarpıktır, emperyalizme göre biçimlenmiştir. Emperyalist hegemonya toplumun kendi iç dinamiği ile gelişmesine engel olduğu için, ülke, alt yapı ilişkilerinden üst yapısına kadar, milli bir kriz içindedir.”^[1]

İşte bu milli krizin sürekli varlığı, emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerinin kendi iktidarlarını korumak ve sömürüyü sürdürebilmek amacıyla kullandığı siyasal zoru, bizim gibi ülkelerde sürekli gündemde tutar. Çünkü, milli krizin varlığı, mevcut düzenin tüm çelişkilerinin her düzeyde gelişkinliğinin ve keskinliğinin bir ifadesidir. Dolayısıyla halk kitlelerinin mevcut düzenle olan çelişkileri keskinleşmiştir. Bu da, kitlelerin mevcut düzene karşı memnuniyetsizliklerinin büyümesi ve mevcut düzene karşı tepki duymalarının maddi koşullarını oluşturur. Bir başka ifadeyle, milli krizin varlığı, halk kitlelerinin mevcut düzene karşı memnuniyetsizlik ve tepkilerinin açığa çıkmasını sağlayan koşullardır. İşte bu koşullarda, kitlelerin memnuniyetsizlik ve genellikle bilinçsiz tepkileri, oligarşinin siyasal zoru ile pasifize edilerek, bu tepkiler ile oligarşi arasında **sunî bir denge** kurulmuştur.

Oligarşinin (ve içsel olgu olduğu için aynı zamanda emperyalizmin) uyguladığı **siyasal zor**, kendi siyasal iktidarını ve düzenini korumak amacıyla uyguladığı zordur. Kitlelerin tepkilerini pasifize etmek amacıyla kullanılan bu siyasal zor, kaçınılmaz olarak yaşamın her alanında varlığını sürdürmekte ve devlet aygıtı da siyasal zorun sürekliliğine göre biçimlenmektedir.

Bu nedenlerden dolayı, ülkemizdeki siyasal zorun niteliği ve devlet aygıtının buna uy-

gun olarak biçimlendirildiğini kavramadan, ülkemizde gelişen siyasal olayları doğru biçimde tahlil etmek olanaksız olduğu gibi, devrimci mücadelenin doğru biçimde sürdürülmesi de olanaksızdır.

Ülkemizin son iki yılına bakıldığında, ilk görünen, ülkede demokrasinin “gelişeceği”, demokratik hak ve özgürlüklere ilişkin “sınırlamaların kaldırılacağı” türünden söylemlerin ve beklentilerin olağanüstü boyutlarda arttığıdır. Özellikle PKK hareketinin tümüyle tasfiye sürecine girmesi ve Nisan 1999 genel seçimlerinden sonra “demokrat” Ecevit ile faşist MHP’nin koalisyon hükümeti kurmaları, mevcut söylemleri ve beklentileri daha da güçlendirmiştir. MHP’nin “değiştigi”ne ilişkin yapılan tüm propagandalar ve yönlendirmelerle, o güne kadar “demokratikleşmenin” önündeki en büyük engel olarak görünen MHP’nin de “onayı” alınarak gerçekleştirilebileceği sanısı daha da yaygınlaşmıştır. Ve böylece, “demokrasi sorunu”, siyasal partiler arasında varılacak bir “uzlaşma” ile çözülebilecek bir sorun şeklinde algılanmaya başlanılmıştır. Doğal olarak, ülkemizdeki siyasal zorun niteliği ve maddi temelleri bu algılama ve beklenti içinde bir kenara itilmiştir. Yapılan tüm karşı söylemler ise, MHP’nin “değişmediği”, faşist bir parti olduğu çerçevesinin dışına çıkmamıştır.

Oysa, gerek gelişen dünya ekonomik buhranı, gerekse bu buhranın ülkemize yansımaları, ülke içindeki çelişkilerin daha da keskinleşeceğini açıkça gösterirken ve IMF ile yapılan stand-by anlaşması ile bu belirginleşmişken, sorunun, MHP sorunu ya da siyasal partiler arasında varılacak bir uzlaşma ile ülkenin “demokratikleşmesi” sorunu olmadığı yeterince açığa çıkmıştır.

Herşeyden önce, IMF ile yapılan stand-by anlaşmasının sonucu olarak uygulamaya sokulan “istikrar tedbirleri”nin klâsik reçetesi, halk kitlelerinin yaşam koşullarının hızla bozulacağını, yoksullaşmanın artacağını açık kanıtları durumundadır. Ve herkesin 2000 yılındaki ekonomik uygulamalarla bu gerçeği açıkça gördüğünü söylemek yanlış olmayacaktır.

Kitlelerin ve bireylerin yaşam koşullarının hızla kötüleşmesinin, artan oranda mülksüzleşme ve yoksullaşmanın somut sonucu, mevcut düzene karşı tepkilerin yoğunlaşması ve yayılması olmaktadır. Bu koşullarda, mevcut düzenin varlığını sürdürebilmesi için siyasal zor, her zamankinden çok daha fazla uygulamaya hazır durumda tutulmak ve olabilecek her durumda uygulanmak zorundadır. Bunun gerçekliği ise, sunî dengeyi bo-

zulmaya yönelmesi ve siyasal zor ile bu gidişin durdurulması için gerekli önlemlerin alınmasıdır.

Oligarşinin halk kitlelerinin mevcut düzene karşı tepkilerini siyasal zor ile pasifize etmesi, her dönemde ve her zaman bir ve aynı biçimde gerçekleşmemektedir.

“Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik yönetim, rahatlıkla işçi ve emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerinin olmadığı tam bir dikta yönetimi ile ülkeyi yönetebilmektedir. Buna **sömürge tipi faşizm** de diyebiliriz. Bu yönetim, ya klâsik burjuva demokrasisi ile uzaktan yakından ilişkisi olmayan ‘temsili demokrasi’ ile icra edilir (**gizli faşizm**) ya da sandıksal demokrasiye itibar edilmeden açıkça icra edilir. Ancak açık icrası sürekli değildir. Genellikle, ipin ucunu kaçırdığı zaman başvurduğu bir yöntemdir.”^[1]

Ülkemizin tarihinin ve son dönemdeki gelişmelerin açık biçimde kanıtlandığı bu belirlemeler, ülkemizdeki olayları izleyen hemen herkes tarafından bilinmekte ve kabul edilmektedir. Ancak bu gerçeklerin bilinmesi ve genel olarak kabul edilmesi ile pratik arasında açık bir çatışma mevcuttur.

Kimilerine göre, “her ne kadar bu böyleyse de”, “globalleşme”, AB gibi olgular ülkemizdeki siyasal zor uygulamasını belirli sınırlara çekmektedir. Bir başkalarına göre ise, ülkedeki “istikrar ve güven ortamı” bozulmadığı sürece, siyasal zor uygulanmasına gerek olmayacaktır. Bunun için, her türlü silahlı mücadeleye yöntemi bir yana bırakılmalıdır. Bir üçüncüye göre ise, demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki anayasal ve yasal sınırlamaların kaldırılması yönünde mücadele edildikçe, siyasal zor da önemini yitirecektir. Öyle ki, mevcut düzenin mevcut yasal çerçevesi içinde mücadele ederek, bu yasal çerçeveyi genişletecek “meşruiyet”i sağlamak, siyasal zorun uygulanması için kullanılan “gerekçeleri” oligarşinin elinden alacaktır. Bir dördüncüsüne göre ise, ülkemizdeki siyasal zorun sürekliliği, toplumsal “şiddet”in bir sonucudur. Uygur bir eğitim, çevre bilinci ve hümanizm, toplumdaki “şiddet”i ortadan kaldırarak siyasal şiddeti de ortadan kaldıracaktır.

Bu ve benzeri tüm yaklaşımların ortak noktası, ülkemizdeki siyasal zorun emperyalizme ve emperyalist sömürüye olan bağımlılığını görmezlikten gelmesidir. Bu yaklaşım,

ülke içindeki dengelerin (ki dengesiz bir dengedir bu) kapitalizmin iç dinamiklerle geliştiği ülkelerde olduğu gibi, ülke içindeki güç ilişkileriyle belirlendiğini varsaymak ve siyasal zorun, üretim ilişkilerinin çarpıklığının bir sonucu olduğunu reddetmek zorundadır. Doğal olarak, ekonomik temellerinden kopartılmış bir siyasal zor, salt bir “keyfiyet” konusu olmaktadır. Yolsuzluk olaylarında olduğu gibi, “iyi yöneticiler” iş-başına geldiği takdirde “keyfiyet” değişecektir.

Oysa, gelişen tüm siyasal olaylar, ülkemizde oligarşinin siyasal zorunun gün geçtikçe daha da yoğunlaştığını ve giderek ülke çapında **askeri plana** dönüştüğünü göstermektedir. PKK’nin tasfiye sürecine kadar, siyasal zorun askeri plandaki sürdürülüşü bölgesel nitelikte kalırken, günümüzde ülke çapında genelleşmektedir. İşte son cezaevlerine yönelik “hayata dönüş operasyonu”, oligarşinin siyasal zorunun askeri plana dönüşmesinin en açık görüngüsü olmuştur.

Yapılan helikopter ve zırhlı araç ihaleleri, oligarşik yönetimin siyasal zorun askeri planda yürütülmesi için yaptığı hazırlıkların bir sonucudur. Öte yandan, Genelkurmay bünyesinde oluşturulan değişik “çalışma grupları” hazırlıkların boyutlarını ortaya koymaktadır. Öyle ki, bir yandan polis görev alanlarında faaliyet yürüten jandarma birimleri kurulurken, diğer yandan 10 bin doların üzerindeki mevduatlar bile doğrudan Genelkurmay tarafından izlemeye alınmıştır. Bu işlemler Genelkurmay bünyesinde oluşturulan Ekonomik ve Mali İzleme Merkezi (EMİM) tarafından yerine getirilmektedir. Bu da, 1997 sonrasında Genelkurmay içinde oluşturulan “çalışma grupları”nın sürekli ve resmi bir birim haline geldiğini göstermektedir.

İşte bu gelişmeler içinde cezaevlerine yönelik operasyonun hazırlığı, yapılış tarzı ve desinformasyon faaliyetleri, oligarşinin siyasal zorunun askeri planda yürütülmesinin oldukça ileri bir evreye ulaştığını göstermektedir.

Herkesin “medya” aracılığıyla yürütülen desinformasyon içinde izlediği cezaevleri operasyonunun, Adalet ve İçişleri Bakanlığı ile hiç bir ilişkisi olmadan planlandığı ve icra edildiği, operasyonun doğrudan jandarma birlikleri tarafından gerçekleştirilmesiyle görünür haldedir. Operasyon öncesinde ve operasyon sırasında Adalet ve İçişleri Bakanlığının tüm rolü, operasyonun yapılması konusundaki Genelkurmay kararını onamaktan ibarettir.

Operasyon sonrasında F-Tipi cezaevlerine sevk edilen siyasi tutsaklara yönelik uygulamalar, tümüyle 12 Eylül askeri darbesi koşul-

[1] Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*

larında tüm cezaevlerinde yürütülen pasifikasyon uygulamalarıyla bir ve aynı olmuştur. S. Tantan, bu durumu, “psikolojik savaş teknikleri uyguluyoruz” diyerek ifade etmiştir. Operasyon sırasında çalınan askeri marşlar ve F-Tipi cezaevlerinde sürekli müzik yayınları Genelkurmay’ın 12 Eylül darbesi koşullarındaki uygulamalarının aynıdır.

Aynı şekilde, operasyon, sözcüğün tam anlamıyla askeri harekât olarak gerçekleştirilmiştir. Oligarşik yönetimin ülke çapında güçlü bir merkezi otorite olduğunun gösterilmesine uygun olarak, operasyon 20 cezaevinde **aynı anda** başlatılmış ve tümüyle savaş kurallarına uygun olarak yürütülmüştür. Cezaevlerinin duvarlarının iş makinalarıyla yıkılması, operasyonu, herhangi bir polis operasyonundan ayıran temel olgu olmuştur.

Bu gelişme kaçınılmazdır. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, oligarşinin siyasal zoru, ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımın sürekli var olduğu koşullarda (milli kriz) halkın mevcut düzene karşı memnuniyetsizlik ve tepkilerinin pasifize edilmesi için temel araçtır. Bir başka deyişle, kitlelerin pasifize edilmesinde, kitlelerin ideolojik olarak etki altına alınması

ya da nispi ekonomik gelişme ikincil öneme sahiptir. Kitlelerin pasifize edilmesi amacına yönelik siyasal zor, hemen her zaman, öncelikle kadro pasifikasyonuna yönelik olarak kullanılır. Kadro pasifikasyonunun amacı, gelişen bunalım koşullarında ortaya çıkabilecek politik kitle hareketlerinin öncüsüz ve örgütsüz bırakılmasını sağlamaktır.

Siyasal zorun kadroların pasifize edilmesi yönündeki kullanımı, bir yanda devrimci kadroların **imhasına** yönelirken, diğer yandan bu imha eylemlerinin kitlelere ve sempatizanlara bir **gözdağı** verme amacı güder. Oligarşi, kadrolara yönelik siyasal zoruyla bir bakıma **kuvvvet gösterisi** yaparak, kendisine karşı konulamayacağını göstermeye çalışır. Bu yüzden, siyasal zorun kadrolara yönelik kullanımında, hemen her zaman zorun en **son sınırına kadar** kullanılması gündeme gelir. Zorun böylesine sınırsız kullanımını haklı gösterebilmek amacıyla uygulanan yöntem ise, “düşman”ın abartılması ve gerçeklerin çarpıtılmasıdır (desinformasyon). İşte cezaevlerine yönelik son operasyonun bir kez daha görünür hale getirdikleri bu gerçeklerdir.

... Ve Genelkurmay Devreye Girer: “Postmodern Darbe”

2001 yılına girildiğinde Jandarma Genel Komutanlığı'na bağlı Kaçakçılık ve Organize Suçlar Dairesi'nin TEDAŞ operasyonu ile birlikte başlayan “düğmeye kim bastı” tartışmalarının M. Yılmaz ile Genelkurmay arasında yeni tartışmalar başlattığı bir ortamda, 1997 yılında Genelkurmay Genel Sekreterliği görevinde bulunan emekli Tümgeneral Erol Özcasnak'ın “28 Şubat, günün koşullarına uygun bir yöntemde gerçekleştirildi. O günün dünya ve ülke koşullarında 12 Mart ve 12 Eylül gibi klâsik bir müdahale yapılamazdı” diyerek “28 Şubat postmodern bir darbedir” beyanı ile ordunun “ülke yönetimindeki yeri” yeniden gündeme gelmiştir. Tüm “medya”, 1997 yılının “28 Şubat”ında “üstü örtülü” bir askeri darbe olup olmadığı üzerine yapılan tartışmalarla uğraşırken, “askerler”in “ülke sorunları üzerine” birbirini ardına yaptıkları açıklamalarla ilgilenen olmadı.

Oysa ki, 11 Ocak 2001'de Harp Akademileri Komutanlığı tarafından düzenlenen “Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği, AB ve NATO İlişkilerinin Geleceği ve Türkiye'ye Etkileri” konulu sempozyumda, Harp Akademileri Komutanı Orgeneral Nahit Şenoğul ile Harp Akademileri Komutanlığı Silahlı Kuvvetler Akademisi Komutanı Tuğ. Halil Şimşek'in konuşmaları, 28 Şubat 1997 sonrasında Genelkurmay'ın ülkenin siyasal yönetimi üzerindeki denetimini bir kez daha açık biçimde ortaya koymuştur.

Harp Akademileri Komutanlığı'nın düzenlediği sempozyum, tümüyle devletin orta ve uzun vadeli hedefleri konusunda Genelkurmay'ın bakış açısının ortaya konulduğu bir “brifing” olmuştur.

Orgeneral Nahit Şenoğul'un sempozyum açış konuşmasının ana konusunu **Avrupa**

Birliği oluştururken, ortaya koydukları, Avrupa Birliği konusunda izlenecek politikaları içermektedir. Hiyerarşik sıraya göre **Orgeneral N. Şenoğul**'dan sonra konuşan **Tuğgeneral Halil Şimşek**, gerek AB konusunda, gerekse ekonomik ve siyasal gelişmeler konusunda bütünsel bir program ortaya koyarak, Genelkurmay'ın tüm bakış açısını sergilemiştir. Özellikle AB ile imzalanacak olan “Katılım Ortaklığı Belgesi”nin Türkiye'yi “böleceği”nin altının çizildiği konuşma tam bir AB karşıtlığı oluştururken, DSP-MHP-ANAP koalisyon hükümetinin AB'ye katılım konusundaki girişimleri “ad verilmeden” açık biçimde “uygulanamaz” olarak ilan edilmiştir.

Ancak Tuğgeneral H. Şimşek'in konuşmasında en dikkat çeken yan, “global seviyede tehdit nedenleri” başlığı altında ortaya konulanlardır:

“Süper güçlerin içersinde yer aldığı, büyük orduların kullanılarak toprak işgali ve sınırları değiştirecek istilacı tehditler şimdilik ortadan kalkmıştır. Ancak gelişmiş ülkelerin modern eğitimli ve iyi donatılmış orduları varlığını sürdürmektedir. Bu ordular öncelikle enerji kaynakları, hammadde ve tüketim pazarları ile ulaşım hatlarının emniyetini sağlamak üzere kullanılacaktır. Bu nedenle, gelecekteki tehditlerin temel sorunlarından birisi, enerji ve hammadde kaynaklarıdır.”

Görüldüğü gibi, Genelkurmay'ın üzerinde durduğu temel konuların başında enerji, hammadde, ulaşım ve tüketim pazarları gelmektedir. Böylece Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yürütülen TEDAŞ operasyonunun nedenleri, IMF'nin TELEKOM'un, TEDAŞ'ın ve bor yataklarının özelleştirilmesine karşı çıkışlar

belli bir temele oturtulmuş olmaktadır.

Diğer yandan, konuşmalarda, AB konusunda ortaya konulanlar, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği (AGSK) konusunda Ecevit hükümetinin tüm çabasına karşın Genelkurmay'ın "veto"su gözönüne alındığında, oligarşik yönetimin askeri kanadının Balkan ve Kafkas ülkeleri pazarları ile ülke içi pazar konusunda Fransız ve Alman emperyalizmi ile açık bir karşıtlık içinde olduğu ifade edilmiştir. Böylece gelişen dünya ekonomik buhranı koşullarında enerji ve hammadde kaynakları ile pazarların emperyalist ülkeler tarafından yeniden paylaşımı konusundaki çatışmanın oligarşi içindeki çelişkileri keskinleştirdiği ve bunda Genelkurmay'ın taraf olduğu bir kez daha ortaya konulmuş olmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, gerek eğitim açısından, gerek donanım açısından tümüyle Amerikan emperyalizmine bağımlı olduğu ve son askeri ihalelerin Amerikan silah tekelilerine verilmesi gözönüne alındığında, mevcut çatışmanın temelinde ABD ile AB arasındaki çelişkinin yattığı hemen görülmektedir. Bu, aynı zamanda, SSCB'nin dağıtılmışlığı koşullarında "yeni pazarların istikrara kavuşturulması" konusunda ABD ile AB arasındaki **uzlaşmanın** sona erdiğinin de bir göstergesidir. ABD'nin yeni başkanı W. Bush'un dış politikasının da bu yönde olduğu ve içte askeri mallar üretimine ağırlık vereceği gözönüne alındığında, Genelkurmay kaynaklı tüm açıklamaların amacı daha belirgin hale gelmektedir. Gazetelere yansıdığı gibi, AB'nin güvenlik ve dış politika işlerinden sorumlu yetkilisi Javier Solana'nın W. Bush yönetimiyle yaptığı son görüşmelerde "anlaşma sağlanamamış" ve Solan, Powell ile yaptığı görüşme sonrasında "AGSK konusunda ABD'yle ciddi görüş ayrılıkları bulunduğunu ve bu konuda ABD'yi eğitmek" gerektiğini açıklamıştır. Bu da, ABD ile AB arasındaki çelişkilerin keskinleştirdiğini ve eski "uzlaşma" günlerinin sona erdiğini bir kez daha göstermiştir. "Ermeni soykırımı yasası" sonrasında Fransa'nın Türkiye'nin "stratejik konularda" "partneri" olamayacağı konusundaki açıklamalar da gelişimin boyutunu gösteren diğer bir olgu olmaktadır.

Ülkemizde devam eden depolitizasyon ve ideolojisizleştirme süreci, ister istemez tüm bu gerçeklerin bir yana bırakılmasını ya da çarpıtılmasını gündeme getirmiştir. Olayların ve olguların kendi bütünselliğinden koparılarak ele alınması ve değerlendirilmesinin başlı başına bir "yöntem" haline geldiği bir ortamda, Amerikan emperyalizmi ile Genelkurmay'ın bakış açıları arasındaki özdeşlik kolayca bir

yana itilebilmektedir. Şöyle ki:

Yukarda ifade ettiğimiz gibi, oligarşik yönetimin askeri kanadı, açık biçimde IMF'nin olmaz-sa-olmaz koşul olarak ortaya koyduğu Telekom, TEDAŞ ve bor yataklarının özelleştirilmesi konusunda açık bir karşıtlık içindedir. Dolayısıyla, Amerikan emperyalizminin "kesin denetimi" altında olduğu varsayılan IMF ile Genelkurmay arasındaki çelişki, kolayca Amerikan emperyalizmi ile olan çelişki olarak sunulabilmektedir.

Gerçeklikte ise, IMF ile Genelkurmay arasındaki çelişki, IMF yönetiminde yer alan emperyalist ülkeler arasındaki çelişki ile çokuluslu şirketlerin kendi aralarındaki çelişkinin bir yansıması durumundadır. IMF'nin tüm uygulamalarının kesinkes Amerikan emperyalizminin çıkarlarına denk düştüğünden sözedilemeyeceği gibi, çokuluslu ABD tekelleri arasında çelişki olmadığından da sözedilemez. Ancak buradaki sorun IMF-Genelkurmay karşıtlığı değil, enerji ve hammadde kaynakları ile pazarlar konusunda emperyalist ülkeler arasındaki çelişkinin IMF düzeyinde ortaya çıkmasıdır.

Örneğin, Kafkas bölgesinin paylaşımına ilişkin olarak emperyalist ülkeler arasındaki rekabet ve mücadelenin en somut olgusu Ermenistan olmaktadır. "Ermeni soykırımını" konusunda emperyalist ülke parlamentolarında alınan kararlar, doğrudan Kafkas bölgesinin paylaşımına ilişkin çelişkinin dışavurumlarıdır. Keza, Bakü-Ceyhan boru hattı ile Mavi Akım projeleri konusundaki çelişkiler, ABD petrol tekelleri ile petrol dışı yeni enerji kaynakları ihtiyacı içindeki AB tekelleri arasındaki çelişkinin yansımalarıdır.

Aynı şekilde, Genelkurmay'ın "bazı çekincelerle" özelleştirilmesine karşı çıktığı TELEKOM'un satışında "alıcı"nın Alman Telekom'u olması, "çekince"nin niteliğini ortaya koymaktadır. Bor yataklarının özelleştirilmesi konusu da bundan farklı değildir. Doğrudan devlet tarafından ABD'ye ihraç edilen bor madenlerinin özelleştirilmesinin AB'nin bu alana girebilmesine olanak sağlayacağı açıktır.

Tüm bunlar, emperyalist ülkeler arasındaki çelişkinin ülke içine yansımalarından başka birşey değildir. Dolayısıyla, **emperyalist ülkeler arasındaki çelişkinin durumu**, ülke içindeki siyasal gelişmeleri ve siyasal yönetimi belirlemektedir. Bu da, ülkemizdeki kapitalizmin iç dinamiklerle değil de, emperyalizmin taleplerine uygun olarak yukardan aşağıya (dış dinamiklerle) geliştirilmesini, dolayısıyla düzenin tüm dengelerinin içte değil, dışta dengesini bulduğunu göstermektedir.

Kurtuluş Cephesi'nin değişik sayılarında

ifade ettiğimiz gibi, gelişen ve süreklilik arzeden dünya ekonomik buhranı koşullarında, buhranın şiddetle yansıdığı bizim gibi ülkelerde yönetimin askerleştirilmesinden başka bir seçenek yoktur. Sadece IMF ile Aralık 1999'da imzalanan stand-by anlaşmasının "tam olarak uygulanması" için bile "otoriter" bir yönetim gerektiği ortadadır. İşte E. Özkasnak'ın "postmodern darbe" tanımlaması, "globalizm" ve "demokrasi" söyleminin alabildiğine yaygınlaştırıldığı SSCB'nin dağıtılmışlığı koşullarında yönetimin askerleştirilmesinin bir biçimi durumundadır. Ülkemiz somutunda bu biçim değişikliği 1997 Şubat'ında başlamıştır.

Tüm orta ve uzun vadeli politikalarda Genelkurmay'ın doğrudan ya da MGK aracılığıyla belirleyici konumda bulunduğu bu yeni "yönetim biçimi", her zaman olduğu gibi, ilerici, Atatürkçü, halkçı ve laik bir söylem üzerine oturtulmuştur.

Anımsanacağı gibi, Genelkurmay'ın 28 Şubat 1997 sonrasında "özelleştirme" konusunda yaptığı stratejik belirlemeler, "iç ve dış tehdit" belirlemeleriyle birlikte kamuoyuna sunulmuştur. Bu gelişmeyi *Kurtuluş Cephesi*'nin Temmuz-Ağustos 1998 tarihli 44. sayısında şöyle ifade etmiştik:

"Harp Akademileri Komutanlığı'nın 'Özelleştirme ve Türk Silahlı Kuvvetleri' başlıklı raporu, 29 Temmuz 1998 günü gazetelerde yayınlandı. Bu raporla birlikte, 28 Şubat 1997 tarihinden günümüze kadar gelişen olaylar içinde Genelkurmay'ın nasıl 'devreye' girdiği açık biçimde gözler önüne serilmektedir. Ancak bu, A. Öcalan'ın düşündüğünden farklı olarak, 28 Şubat 1997'de 'şeriatçılık' konusunda 'devreye giren' Genelkurmay'ın girişiminin ikinci perdesini oluşturmaktadır.

Bilindiği gibi, oligarşi, her zaman karşı karşıya bulunduğu sorunları kendi 'siyasal kadroları' aracılığıyla çömediği her koşulda kendi silahlı güçlerini, yani orduyu devreye sokmuştur. Bugüne kadar gerçekleştirilen tüm askeri darbeler, oligarşinin kendi yönetimini ve sömürsünü sürdürürebilmek için, siyasal zoru alabildiğine kullandığının açık olgularıdır. Geçen yıldan bugüne kadar gelişen süreçte, oligarşi, kendi dışındaki sömürücü sınıflarla olan çatışmasına karşı, sürekli olarak Genelkurmay'ı devreye sokmuştur. 'Sömürüyü disipline etme' amacıyla askeri zor aygıtının devreye bu sokuluşu gazetelerde yayınlanan son 'rapor'la bir-

likte daha da belirginleşmiş bulunmaktadır. Ancak bu kez, Genelkurmay, 'anti-emperyalist' ve 'anti-tekelci' bir söylemle kamuoyunun karşısına çıkmaktadır ve bu bağlamda 'ideolojik dayatmalar'dan söz etmektedir. (12 Mart 1971 muhtırası da 'ilerici', 'laik', 'Atatürkçü' söylemle kaleme alınmıştır.)

'Özelleştirme' konusunda, Harp Akademileri Komutanı Orgeneral Necati Özgen imzasıyla kamuoyuna sunulan 'rapor' şunları söylemektedir:

- Özelleştirme Batılı ülkeler veya bunların etkin oldukları uluslararası sermaye tarafından gelişmekte olan ülkelere telkin edilmekte, hatta dayatılmaktadır.

- Bu dayatmanın nedeni, uluslararası sermayenin bu ülkelere girmesi ve özellikle üretim ünitelerine girmelerinin koşullarını yaratmaktadır.

- Özelleştirme günümüzde özel kesime kaynak aktarma politikalarına dönüşmüştür.

- Özelleştirme ile kamu tekelinden çok daha vahim sonuçlar doğuracak olan özel tekeller yaratılır. Arjantin, Meksika ve Şili örneğinde görüldüğü gibi, ülke ekonomisi az sayıda holdinge teslim edilmiş olur.

- Özelleştirme ve yabancılaştırma ideolojik bir dayatmadır.

- Devletin küçültülmesi teziyle, sosyal devlet olgusu budanacak, bu da gelir dağılımının daha da bozulmasına ve çok ciddi sosyal patlamalara neden olacaktır.

Görüldüğü gibi, oligarşinin ordusu, 'uluslararası sermaye'den söz etmekte ve bu sermayenin geri-bıraktırılmış ülkelere yaptığı 'dayatmalar'dan yakın karşıdır. Biraz sol yayınları izleyen herhangi bir yurttaşın bile kolayca görebileceği gibi, 'rapor' tümüyle 'sol' bir 'anti-emperyalist' söylem içermektedir. Oligarşinin işbirlikçi tekelci burjuvazinin ağırlıkta olduğu bir avuç sömürücü azınlıktan oluştuğu ve bunlarında emperyalizmin ülke içindeki uzantılarından başka birşey olmadığı gerçeği düşünülürse, 'rapor'daki 'anti-emperyalist' söylemin ardında bir başka şeylerin yattığını herkese düşündürtecektir.

Kurtuluş Cephesi'nin çeşitli yazılarında ortaya koyduğumuz gibi, son yıllarda sömürücü sınıflar arasındaki çir-

kar çatışması giderek keskinleşmiştir. Bu keskinleşen çatışma, bir yandan oligarşinin siyasal kadroları arasında ayrışmaya neden olurken, diğer yandan oligarşi içinde çeşitli çatışmalar ve uyumsuzluklar ortaya çıkarmıştır. Özellikle başını Koç Holding' in çektiği bir kesim, AB konusundan özelleştirmeye kadar pekçok konuda izlenen 'popülist politikalar'a karşı çıkmaktadırlar. Sabancıların muhalefetine rağmen, Genelkurmay, yönetimin askerileştirilemediği koşullarda farklı bir biçimde devreye sokulmuştur. 'Asya Krizi'nin patlak verdiği koşullarda oligarşinin askeri kadroları aracılığıyla bir kez daha devreye girişi kaçınılmaz olmuştur. Bilinebileceği gibi, 'Asya Krizi'yle birlikte aşın-sermaye birikimi, Uzakdoğu Asya ülkelerinden başka alanlarda kendisine yeni kaynaklar bulmak durumundadır. Bu konuda, Latin-Amerika ve Türkiye 'önde gelen' ülkeler konumundadır. Özelleştirme konusunda Latin-Amerika ülkelerine nazaran daha geriden gelen Türkiye, 'Asya Krizi' ile açığa çıkan para-sermaye için kısa ve orta vadeli önemli bir alan olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle bazı Japon tekelileri ile bankaları ellerindeki para-sermayeyi bu yönde değerlendirmek istemektedirler. Son haftalarda kamuoyuna yansıdığı gibi, TOYOTA, para-sermayesini Türkiye üzerinden Batı-Avrupa'ya yönlendirme kararı almış bulunmaktadır. Bunun gibi, doğrudan kamuoyuna yansımayan gelişmeler, Türkiye'ye kısa vadede önemli bir para-sermaye akımının ortaya çıkmasına neden olabilecektir. Bunun gerçekliği ise, sanılanın tersine, borsa değil, doğrudan doğruya ülkedeki sanayi kuruluşlarıdır. Bu bağlamda, 'özelleştirme', bu para-sermayenin ülkeye girişinin

önkoşulu durumundadır. Son Petrol Ofisi 'özelleştirmesi'nde de görüldüğü gibi, adı sanı duyulmamış 'Türkiye vatandaşları', milyarlarca dolarlık 'özelleştirme' ihalelerine girebilmektedir. İşte bu gelişmelerle, Genelkurmay'ın 'devreye' girişinin ikinci perdesi açılmış oldu." [1]

2000 yılının Kasım sonunda patlak veren "finans krizi" sonrasında IMF'nin "acil yardım paketi"yle ekonomi yönetiminin doğrudan IMF'ye bırakılması ile birlikte Genelkurmay'ın "devreye girişi" daha açık ve görünür hale gelmiştir. Özellikle W. Bush'un ABD'nin yeni başkanı olduğunun kesinleşmesine paralel olarak Genelkurmay'ın bu görünür ve açık konumu daha da belirginleşmiştir. Sessiz sedasız TBMM'den geçirilen Jandarma Genel Komutanlığı yasasında yapılan değişikliklerle birlikte tüm polisiye işlerin doğrudan askerler tarafından yerine getirilmesinin "yasallaştırılması" sonrasında yapılan cezaevleri ve TEDAŞ operasyonları, Genelkurmay'ın başlı başına bir **icra (hükümet) gücü** haline geldiğini kanıtlamıştır.

Bu "hükümet gücü" nün cezaevleri operasyonu sırasında açık hale geldiği gibi "medya" üzerindeki kesin ve tartışmasız denetimi, aynı zamanda, tüm propaganda ve desinformasyon faaliyetlerinin Genelkurmay tarafından planlanmasını ve yürütülmesini de olanaklı kılmıştır. Özellikle Genelkurmay bünyesinde oluşturulan **Ekonomik ve Mali İzleme Merkezi (EMİM)** "medya patronları"nın tüm "kirli çamaşırlarının" dosyalanmasını sağladığından, "medya" denetiminin salt "zor" ve "tehdit"le değil, aynı zamanda "şantaj"la sürdürüldüğünü de göstermektedir.

Tüm bu gelişmeler ve olgular karşısında ülkemizdeki siyasal yönetimin bu dönüşümünü gözönüne almaksızın doğru bir siyasal tahlilin yapılması olanaksızdır. "Postmodern darbe", söyleminden çok bu içeriği ile ülkemizdeki mevcut durumun tüm gelişim dinamiklerini ortaya koymaktadır.

“Postmodern Darbe”nin Programı

[Harp Akademileri Komutanlığı Silahlı Kuvvetler Akademisi Komutanı
Tuğgeneral Halil Şimşek'in 11 Ocak 2001 tarihli konuşması]

Sayın Komutanım, Başkanım, Saygıdeğer konuklar

Konuya birbirinin karşısı olan iki terimin anlamını açıklamak suretiyle başlayacağım.

Güvenlik; insanların yaşama hakkı, ülkelerinde benimsediği kuralların ve değerlerin korunmasıdır. Bunu tehlikeye düşüren tehdittir. Tehdit ise; korkutmak, tehlike meydana getirmektir. Tehdit için iki unsurun ortaya çıkması lazımdır. Bunlardan birisi kabiliyet, diğeri de niyettir. Niyet ve kabiliyet birleşince tehdidin kriz safhası başlar.

Halen, dünyanın pek çok yerinde, barışla savaş arasında değişen şiddette tehdit, kriz ve çatışmalar yaşanmaktadır. Bu gelişmelere adil bir çözüm üretilmemektedir.

Global Seviyede Tehdit Nedenleri

Süper güçlerin içerisinde yer aldığı, büyük orduların kullanılarak toprak işgali ve sınırları değiştirecek istilacı tehditler şimdilik ortadan kalkmıştır. Ancak gelişmiş ülkelerin modern eğitilmiş ve iyi donatılmış orduları varlığını sürdürmektedir. Bu ordular öncelikle enerji kaynakları, hammadde ve tüketim pazarları ile ulaşım hatlarının emniyetini sağlamak üzere kullanılacaktır. Bu nedenle gelecekteki tehditlerin temel sorunlarından birisi

Sorun 1 - Enerji ve Hammadde Kaynakları

Dünya nüfusu içindeki nüfus payı (%) : ABD: 4,5, AB: 6, Rusya: 2,5 Japonya: 2,1
Toplam: 15,1 Çin: 21

Dünya Petrol tüketimindeki payı (%) : ABD: 25,5, AB: 19,7 Rusya: 5,2 Japonya: 8,5
Toplam: 58,9 Çin: 4,5

Dünya doğalgaz tüketimindeki payı (%) : ABD: 24,3, AB: 14,5, Rusya: 18,75 Japonya: 3
Toplam: 73, 4 Çin: 8,1

Dünya petrol rezervleri içindeki payı (%) : ABD: 4, AB: 1,6, Rusya: 4,8 Japonya: 0,05
Toplam: 10,85 Çin: 2,4

Dünya doğalgaz rezervleri içindeki payı (%) : ABD: 3,4 AB: 3,9, Rusya: 34,4 Japonya: 0,05
Toplam: 10,85 Çin: 1,00

Dünya enerji üretim ve tüketimine ait değerlere göre, dünya nüfusunun yaklaşık %15'ine sahip. Gelişmiş ülkeler, dünya petrolünün %59, doğal gazın da %74'ünü tüketmektedirler. Nüfusun %15'ine sahip bu gelişmiş ve güçlü ülkeler, tüketimde %70 oranında ortalama paya sahipken, rezervleri ise %11 civarındadır. Enerji açıkları git-tikçe artmaktadır. Bu ülkelerin hayati çıkarları enerji kaynaklarında odaklanmaktadır.

Bu nedenle öncelikle dünya nüfusunun %75, dünya GSHM'sinin %60, dünya enerji kaynaklarının %75'ine sahip Avrasya coğrafyasındaki bir kısım ülkeler ve bölgeler için klasik anlamdaki askeri tehdit devam edecektir demektir.

Sorun 2 - Milliyetçilik Akımları ve Devletlerin Bölünmesi

Ticaretin liberalizasyonu, BM'lerin self-determinasyon ilkeleri stratejik kaynakların bulunduğu bölgelerdeki toplulukları bölgesel azınlıklar olarak ön plana çıkarmıştır. Gelişmiş ülkeler, karşılarında zayıf ülkeler görmek istedikleri için bu azınlıkları tahrik etmektedirler.

İç dinamikleri kuvvetli olan Avrupa "bölgesel azınlık dilleri Avrupa şartı" ve "Kopenhag kriterleri" ile alt kimliklerin ortaya çıkmasını teşvik etmektedir.

Bu gelişmeler endişe yaratmaktadır. Çünkü BM'in tarihine de bakacak olursak BM'in nüvesi olan cemiyet-i akvam kurulduğunda; üye sayısı 22 ülke iken, BM'e dönüştüğünde 52, 1997 yılında 185, 2000 yılında 189 ülke, BM'e üyedir. 2005 yılında BM'e üye ülkelerin sayısının 195, 2025 yılında da 245 ülkenin üye olması bekleniyor. Bu bir kehanet değil, tespittir.

Bu artışın bir çok sebebi vardır, ancak temel sebep kuzeyin zengin ve gelişmiş ülkeleri ile güneyin yoksul ve az gelişmiş ülkeleri arasındaki uçurum gittikçe büyümektedir. Küreselleşmenin bir sonucu olarak zayıflayan çok uluslu devletler bölünmelere mecbur kalmaktadır. Bunun örneği,

Sorun 3 - Sovyetler Birliği'nin Dağılmasında görülmüştür

Coğrafya itibarıyla dünyanın en büyük ve askeri yönden güçlü devleti olan Sovyetler Birliği, 1991 yılında dağılarak 15 ayrı cumhuriyete bölünmüştür. Kontrolü altında tuttuğu topraklarda %30, nüfusta %59, ekonomide %50 küçülmüştür.

Diğer taraftan Almanya'nın askeri ve ekonomik gücünün etki alanındaki Yugoslavya 5, Çekoslovakya da ikiye ayrılmıştır.

Çünkü ülkeler arasında giderek artan siyasi ve ekonomik işbirliği mal, hizmet, sermaye, insan ve bilginin serbest dolaşımı küçük devletlerin de yaşamasını kolaylaştırmıştır. Küçük devlet, uluslararası sistemde güvenlik açısından korunduğu gibi ekonomik açıdan da yaşaması için gerekli himaye ve desteği bulabilmiştir.

Ekonomik gücü üstün olan devletlerin desteklediği bu yeni küreselleşme stratejisinde kuralsız, kurumsuz ve yozlaşmış yönetimlerin egemen olduğu ülkelerde bölünme, bilim ve teknoloji ile desteklenen kurallı ve kurumlaşan ülkelerde de bütünleşmenin olacağı anlaşılıyor. Bu gelişmeler gelecekte çatışma ve bölgesel savaşlara da neden olacaktır.

Sorun 4 - Kültür Çatışmasının Yarattığı Tehlike ve Tehditler

1929 yılında Dünya ekonomik buhranı yaşarken, devlet kavramına pek uygun düşmeyen ve bir munga askeri gücü olan Avrupa Hıristiyan kültürünün merkezi Vatikan, 7 Haziran 1929'da bağımsızlığını ilan etmiştir. 1944 yılında, 450 tümeni olan Stalin'in "Vatikan'ın kaç tümeni var" diye alaya aldığı bu küçük devlet bugün varlığını sürdürmektedir. Halbuki Stalin'in güce dayalı sistemi çökmüştür. Bu bize tek başına askeri gücün, güvenliğin sağlanması için yeterli olmadığını, ekonomik güç ile iç yapıyı kuvvetlendiren "kültürün" önemini kanıtlamıştır.

"Avrupa Hıristiyan Kültürü" dediğimiz zaman Hıristiyan inanç değerlerinden beslenmiş "Vatikan'ın gözetimindeki insanların şekillendirdiği yaşam tarzı ve değerler sistemidir."

Bu kültürde, Türkiye'ye yer yoktur yaklaşımı aslında tarihin derinliklerinden gelen "hıristiyan", "müslüman" çatışmasındaki ön yargılarla beslenen bakış açısından kaynaklanmaktadır. Bu çatışmayı en güzel ifade eden sözcükleri 1854 yılında, Kardinal Newman "Türk Tarihi" üzerine Liverpool'da verdiği bir seri konferanslarda şöyle dile getirmiştir:

"Vizigotlardan sarasenlere değin, Hıristiyanlık dini ile temasa geçen bütün ırklar, kavimler er geç hıristiyanlığı kabul etmişlerdir. Bu genel kuralın tek istisnası Türklere dir. Türkler, hıristiyanlığı kabul etmek şöyle dursun, hıristiyanlığı ortadan kaldırmaya çalışmışlardır; tarih sahnesine çıktıkları 1048 yılından beri, hıristiyan düşmanlığının öncüsü, sözcüsü, simgesi olmuşlardır. Bu yüzden Türkler, Katolik kilisesinin (Vatikan devleti) XI. Yüzyıldan itibaren en önemli sorunu, düşmanı olarak görülmüştür. Hatta, papalık devletinin son bin yılı Türklerle savaşarak geçmiştir de denebilir."

"Türklerin savaş gücünü inkar etmiyorum ama işte bu güç, onları, iman ve uygarlığın amansız düşmanı yapıyor. Onun için Türklerle savaşmak, onları yok etmek zorundayız." (Kardinal Newman 1854)

Avrupalılar için dinimizi değiştirmek mümkün olmadığına göre, gelişmiş ülkelere göç eden insanlarımız çok kültürlülüğü savunan Avrupa'da benimsenecek mi? Yoksa her kültüre siyasal bir tanım veren, ulusal azınlıklar yerine "halk grupları" diyerek daha alt kimlikleri de ön plana çıkararak, temiz toplum, temiz ırk yaklaşımıyla kimlik çatışmaları teşvik edilmeye devam mı edilecek? "Bölgesel azınlık dilleri Avrupa şartını" kabul ederek bölünmeler teşvik edilirken, kültür farklılığının neden olduğu çatışmalar gelecekte de tehdit olarak devam edecektir.

Sorun 5 - Büyük güçlerin üstünlük mücadelesinin yaratacağı tehditler

Günümüzde dünyayı ne tehdit ediyor?

A- Rusya mı?

B- Çin mi?

C- ABD'lerinin askeri ve ekonomik üstünlüğü mü?

D- Japonya'nın ticari istilası mı? Yoksa

E- Batı Avrupa'nın kendi bünyesindeki tarihsel kökenli iç huzursuzlukları mı?

Şüphesiz hiçbirisi değil.

Asıl olan büyük güçlerin yanlarına bölgesel güçleri de alarak özellikle Avrasya coğrafyasında üstünlük yarışına çıktıklarında yeni ittifaklar doğacaktır. Bu da yeni tehditler yaratacaktır. Bu maksatla petrol, ticari ve askeri ambargolar, finansal hareketler, baskı ve provokasyonlar yeni tehdit unsurları olarak kullanılacaktır.

Rusya Federasyonu'nda Tehdit Algılaması

Dağılımdan sonra RF'da; 6 farklı statüde toplam 89 birimden meydana gelmektedir. 17.1 milyon kilometrekare yüzölçümü ve 180 milyon nüfusu vardır. Nüfusunun %81.5 Rus ve 15 ayrı etnik gruptan meydana gelir. Ülke dışında 25 milyon Rus vardır.

ABD'leri RF'nun uluslararası sisteme girmesini demokratik reformları yapmasını, piyasa ekonomisine geçmesini, nükleer silahları sınırlandırmasını istemektedir. Bütün bunlar RF'nun "Bir koloni vesayeti altına" alınması anlamına geldiğinden, halkına izahta güçlük çekmektedir.

Baltık denizinden Büyük Okyanusa kadar uzanan geniş coğrafyasını kontrol edebilmek ve etnik farklılıkları sistemde tutabilmek için RF'nun nüfusu, ekonomik gücü ve teknolojisi yetersizdir. Bu nedenle RF'nun bir toparlanma ve restorasyon sürecine ihtiyacı vardır. 2015 yılına kadar bunu sağlayabileceği kabul edilmektedir.

Şimdilik bütünlüğünü muhafaza öncelikli sorunudur. Bunu sağlamak için nükleer yetenekleri ve askeri gücünü caydırıcı unsur olarak kullanmaya devam edecektir. Ayrıca 70 yıllık beraberliğin neden olduğu etkilerden yararlanarak, eski müttefikleri üzerinde kontrolünü hissettirecek bir bağımsız devletler topluluğu kurmuştur. Bunun geliştirilmesi ve otorite tesisi için askeri gücünü tehdit unsuru olarak kullanması mümkündür. Bu nedenle eski Sovyet sisteminde olup ta bağımsızlığını kazanan ülkelere RF'nun klasik askeri tehdidi devam edecektir.

ABD'nin Tehdit Algılaması

Dünyanın en büyük ekonomik, askeri ve teknolojik gücü olan ve dünya ticaretinin %30'unu elinde bulunduran ABD, ciddi bir askeri dış tehdit düşünmemektedir. Bu nedenle savunma harcamalarında kısıntıya gitmekte, NATO'nun Avrupalı üyelerinin katkılarını arttırmasını talep etmekte ve AGSK'ni desteklemektedir.

Aslında ABD'leri kurduğu "yeni dünya düzenini" devam ettirebilmek için insan hakları, çevre ile ilgili konular, hastalıkların yayılmasının durdurulması, şişmanlığın önlenmesi, uyuşturucu ile mücadele, terörizm, kitle imha silahlarının denetlenmesi, teknoloji terörü gibi konuları tehdit olarak düşünmektedir. Ayrıca güç aktarımları, enerji güvenliği gibi geleneksel stratejik ilgi alanlarına karşı hassasiyeti devam etmektedir.

ABD, kendisine yönelik tehditler meydana gelmeden kaynağında çözüm esasına dayanan "esnek güvenlik ve ittifak stratejisinin" başarıya ulaşması için ekonomik yaptırımları, ambargoları, askeri ve politik gücü araç olarak kullanmaya devam edecektir.

Avrupa'da Güvenlik Anlayışındaki Dönüşüm

Bu konuda benden önceki sayın konuşmacı tarafından gerekli bilgilendirme yapılmıştır. Ben sadece gelecekte 300 milyonluk bir Avrupa'nın bağımsız bir askeri güce sahip olduğunda öncelikle Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu'da kolayca çatışma yaratabilecektir. Bu nedenle Türkiye için AGSK içinde yer almasının hayati bir konu olduğunu belirtmekle yetineceğim.

Balkanlarda Güvenlik Sorunu

Balkanlarda tehdit, Sırbistan Karadağ-Kosova-Sancak, Bosna Hersek ve Arnavutluk ekseninde devam etmektedir. Almanya-RF ile arasında Doğu Avrupa'da bir emniyet kuşağı yaratırken, Güneydoğu Avrupa ve Akdeniz'e doğru da bir yeşil kuşak yaratılmaya çalışılmaktadır. ABD bu oluşumu NATO genişlemesi ile kontrolü altında tutmayı düşünürken, AB ise, bunu AGSK yapısı içerisinde merkezi ve Batı Avrupa'yı

güvenlik açısından bir kaleye dönüştürmek üzere istemektedir. Bu kale salt savunma amaçlı olmayıp, muhtemelen saldırı amaçları da olacaktır.

Ortadoğu'da Güvenlik sorunu

Ortadoğu'da ihtilafa neden olan pek çok sorun olmakla beraber en öncelikleri İsrail-Filistin, Irak-ABD ihtilafı, terör faaliyetleri yaptırımlar komitesinin faaliyetleri ile, İran'ın aşırı silahlanması ve rejim ihracı ile İsrail'in bölge ülkeleriyle ilişkileridir.

28 Eylül 2000'de başlayan Filistin-İsrail çatışması da göstermiştir ki bu coğrafyanın güvenlik ihtiyaçlarında bir değişiklik yoktur. Bunu çözümlenecek yöntemlerde de bir değişiklik olmayacağı anlaşılıyor: politik mücadele, ekonomik baskılar, petrolün baskı aracı olarak kullanılması dahil, askeri güçlerin kullanılmasına devam edilecektir. Es-kisinden farklı olan husus bölgede İsrail'in nükleer silaha sahip olması. Çok sıkıyorsa kullanabileceğidir. Buna karşılık kimyasal ve biyolojik başlıklı uzun menzilli füze tehditleri bölgenin güvenliğini bozmaya devam edecektir.

Irak'ın 3'e bölünmüşlük ve Kuzey Irak'ta bir Kürt devleti kurma tasarıları bölgedeki güvenlik dengelerini değiştirecek niteliktedir. Bu durum bölge ülkelerinin askeri güçlerini kullanmak suretiyle önlenilecek bir tehdit niteliğindedir.

Türkiye'ye Yönelik Tehdit Nedir?

Türkiye'ye yönelik tehditleri, çevre ülkelerinden ve global güçlerden kaynaklanan dış tehditler ile cumhuriyete ve rejime yönelik iç tehditlerle ve kaynağı belli olmayan ve sosyal hayatı etkileyen örtülü hareketler olarak tasnif edilir.

Türkiye 2. Dünya Savaşından sonra ve soğuk savaş döneminde SSCB'den gelen dış tehdidi, NATO'ya girerek dengelemiştir. Şimdi soğuk savaş sonrası dış tehdit olarak eski Sovyetler Birliği sisteminin mirasçısı Rusya Federasyonunun sahip olduğu nükleer silah tehdidi devam etmektedir.

Yunanistan ve Ermenistan ile aramızdaki sorunlardan kaynaklanan dış tehditler, İran, Irak ve Suriye gibi komşuların teröre sağladıkları destek ve uzun menzilli füze-lerden kaynaklanan dış tehditler vardır.

Ayrıca su kaynaklarının kullanılmasında ve sınır aşan sular konusunda bizim dışımızda politikalar üretilerek hazırlanan yeni oluşumların neden olacağı tehditler vardır.

Dış tehditlerdeki değişimin analizini yaparsak;

Birinci Dünya Savaşı esnasında açıklanan Wilson prensiplerine göre Doğu Anadolu'da 6 vilayetin (vilayeti sitte) ikisi Ermenilere, dördü de Kürtlere verilerek kurulacak olan ve Sevr anlaşmasıyla açığa çıkan Ermeni ve Kürt devletlerinin arasındaki hudut, ABD Başkanı Wilson tarafından çizilmesi ve bu iki devletin ABD himayesinde oluşması arzu edilen bir çözümdü. Özellikle İngiltere'nin desteklediği bu proje Mustafa Kemal ve arkadaşları tarafından boşa çıkarılmıştı. Lozan Antlaşmasıyla akamete uğratılan bu teşebbüsten sonra, 1924 yılında Hakkari'de Nasturi, 1925 yılında Bingöl'de, İngilizlerin desteklediği Şeyh Sait ayaklanması olmuştur. Bu ayaklanmalar bastırıldı ancak 6 Haziran 1926'da Misak-ı Milli sınırlarının içinde olan Musul bölgesini kaybettik. Bu gelişmelere bağlı olarak 18 Ocak 1927'de Lozan Barış Antlaşmasını ABD senatoda görüşmeye başladı ve yapılan oylamada Lozan Barış Antlaşması reddedildi. Bu durumun günümüze yansımaları şöyle gelişti:

1974 yılında Kıbrıs Barış Harekatının hemen sonrasında Rum, Yunan ve Ermeni işbirliği sonucunda Ermeni terörü başladı ve 1984 yılına kadar pek çok masum insanımızı kaybettik. 1984 yılında Ermeni terörü geri çekildi. PKK terörü başlatıldı. Bu terör hareketi ile de 30 bin insanımızı kaybettik.

Devam eden Hizbullah ve PKK ile Marksist terör faaliyetlerine ilave olarak Ermeni terörü yeniden çağa uyarlanmış hukuki ve siyasi bir zeminde kullanılmak üzere Avrupa Parlamentosunun himayesinde karşımıza çıkarılmaktadır. Hatırlanacağı üzere 15 Kasım 2000 tarihinde Avrupa Parlamentosunda 234 oyla kabul edilen karara göre;

"Avrupa Parlamentosu Türk hükümetini ve TBMM'ni Türk toplumunun önemli bir kesimini oluşturan Ermeni azınlığa desteği artırmayı ve bu çerçevede modern Türk devletinin kurulmasından önce Ermeni azınlığının maruz kaldığı soykırımı resmen tanımaya davet eder" demektedir.

Ayrıca AB Katılım Ortaklığı Belgesinde de, bireysel hak ve özgürlükler kapsamında, bu devletin kurucusu ve asli unsuru olan Kürt orijinli vatandaşlarımız için kültürel haklar, anadilde yayım ve eğitim hakları adı altında ülkemiz bölünmek istenmektedir. İçeriden ve dışarıdan desteklenen bu gelişmeler milli birliğimizi ve toprak bütünlüğümüzü bozacak büyük bir tehdit niteliğini almıştır. Çünkü bu oluşumların arkasında

olan Avrupa, Ermeni kozu ile Kafkaslara, Ege sorunuyla Balkanlara, Kıbrıs ve Güneydoğu sorunlarıyla Ortadoğu'daki politikalara müdahil olmanın hukuki altyapısını hazırlamaktadır.

Sayın Başkanım,

1950 yılından itibaren her 10 senede bir Atatürk devrimlerinden birisine yönelik olarak başlatılan ve halen devam eden rejime yönelik iç ve dış destekli tehdidin seyri ise şöyle gelişmiştir:

Yıl	Doğru İlke	Yanlış Yorumlama
1950:	Devletçilik	Sosyalizm
1960:	Halkçılık	Sınıfçılık, halklar
1960:	İnkılapçılık	İhtilalcilik
1970:	Milliyetçilik	Faşizm
1980:	Cumhuriyetçilik	1., 2. Cumhuriyet
1990:	Laiklik	Dinsizlik, anti-laik, Sünni-Alevi bölünmesi
2000:	Demokrasi	Bölücülük değildir.

Atatürk devrimleri bu toplumda bir kavga sebebi yapılmamalıdır. Çünkü her ilkenin ve her inkılabın bütünü oluşturmada aynı düzeyde önemi ve değeri vardır. Atatürk'ün en büyük eserimdir dediği; Türkiye Cumhuriyeti halkçılık esasına dayanan demokrasinin, milliyetçilik ilkesi ile birleşmesinden ve laiklik harcı ile örülmesinden meydana gelmiştir.

Günümüzde demokratik hakların kullanılması; çağdaş devlet ve çağdaş toplumun yaratılması için çok önemlidir. Ancak, birey hak ve özgürlüklerini kullanırken, devlete ve topluma karşı ödevlerini de unutmamak gerekir. Bireysel hakların kullanılması, bireysel kültür, bireysel otonomi adı altında devletin varlığını ülkenin bütünlüğünü, bireyin özgürleştirilmesi uğruna feda edemeyiz. Bu hakların kullanılması Atatürk ilkeleri ve devrimlerini reddetme hakkını da doğurmaz. Bu yanlışlıklar AB'ne girme uğruna bir araç olarak da kullanılamaz.

Her zaman başımıza gelebilecek deprem, sel, kuraklık, orman yangını, çevrenin aşırı kirlenmesi ile, toplumun değer yargılarını bozan rüşvet, iltimas, nüfuz ticareti, görev suistimali, yolsuzluk, uyuşturucu ve örgütlü suçlar ile ekonomik krizlere karşı tedbirlerin alınması önem arz etmektedir. Öncelikle 13 milyon insanımızın yoksulluk sınırının altında olduğu bu ülkede, sosyal adaletin sağlanarak, sosyal devletin gereklerinin yerine getirilmesi bir zarurettir.

Bütün bunlar toplum geleceğini etkileyen çağımızın iç tehdidi niteliğini almıştır. Devlet sistemimizin işleyişindeki olumsuzluklar bu sorunları ağırlaştırmaktadır.

Peki bunların çözümü nedir, dediğimiz zaman, Atatürk'ün 10 Mart 1930'da Antalya'da arkadaşı Hasan Rıza Soyak'a söyledikleri kanımca en doğru çözüm olacaktır:

"...Bütün bu dertlerin, bütün bu ihtiyaçların giderilmesi herşeyden evvel, pek başka şartlar altında yetişmiş bilgili, geniş düşünceli, azim, feragat ve ihtisas sahibi adam meselesidir. Sonra da zaman ve imkan meselesidir. Bu itibarla evvela kafaları ve vicdanları köhne, geri, uyuşturucu fikir ve inançlardan temizleyeceksin; işlerinin ehli, idealist ve enerjili insanlardan mürekkep muntazam, her parçası yerli yerinde modern bir devlet makinası kuracaksın; sonra bu makina halkın başında ve halkla beraber durmadan çalışacak, maddi ve manevi her türlü istidat ve kaynaklarımızı faaliyete geçirecek, işletecek; böylece memleket ileriye, refaha doğru yol alacak... Başka çaremiz yoktur. İleri milletler seviyesine erişmek işini; bir yılda, beş yılda, hatta bir nesilde tamamlamak da imkansızdır.

Biz şimdi bu yol üzerindeyiz, kafiye hedefe doğru yürütmek için, beşer takatinin üstünde gayret sarf ediyoruz. Başka ne yapabiliriz ki?" (M.Kemal Atatürk, 1930, Antalya)

Sonuç olarak;

16 yıldır süren terörle mücadele oldukça geniş bir göç hareketine de yolaçmış olmasına rağmen toplum içinde bir husumetin ortaya çıkmaması ve toplumsal barışın bozulmaması ülkenin hangi kökenden gelirse gelsin, insanlar arasında sağlam bir beraber yaşama iradesinin ve dayanışmasının mevcut olduğunu kanıtlamıştır. Bütün çabalar bunun muhafazası istikametinde olmalıdır.

Sayın Konuklar, beyanlarım, harp akademileri komutanlığı ve dolayısıyla TSK'lerinin resmi görüşü değildir, kişisel tespitlerimdir.

Beni sabırla dinlediğiniz için şükranlarımı sunarım.

Saygılarımla.

Ölüm Orucunda Desinformasyon ve Kamuoyunun Koşullandırılması

Aynı anda 20 cezaevinde 8.000 jandarmayla başlatılan “hayata dönüş operasyonu”nun **tek amacı siyasi tutsakları F- Tipi cezaevlerine nakletmek** olmasına karşın, operasyonun başladığı andan itibaren tüm yazılı ve görüntülü basın-yayın organları sürekli olarak “ölüm oruçlarıyla insanların ölmesine seyirci kalmamak” amacıyla operasyona karar verildiği temasını işlemiştir.

19 Aralık 2000 - *Milliyet*

Ölüm oruçlarının 61. gününde, bu sabaha karşı güvenlik güçlerince 20 cezaevinde başlatılan operasyonlar Çanakkale ve Ümraniye dışında tamamlandı. Operasyonlarda mahkumlardan 15'i kendisini yakarak yaşamına son verdi. Operasyona katılan 2 jandarma eri de şehit oldu.

20 Aralık 2000 - *Milliyet*

Ölüm oruçlarına neden müdahale edildiğini anlatan Adalet ve İçişleri bakanlıkları, amaçlarının tutuklu ve hükümlüleri örgütlerin elinden kurtarmak olduğunu söyledi. Müdahaleyi devletin şefkat operasyonu olarak nitelendiren Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk, “Müdahale kaçınılmaz hale gelmişti. Son ana kadar eylemin bitmesini bekledik. Devlet insanların ölüme sevk edilmesine seyirci kalamaz. Bu nedenle 20 cezaevine müdahale edildi” dedi.

F- Tipi cezaevlerine sevk operasyonunun başladığı 19 Aralık 2000 tarihinden “sonuçlandırıldığı”nın ilan edildiği 22 Aralık 2000 tarihine kadar Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından verilen tüm “informasyon”un amacı, F-Tipi cezaevlerine siyasi tutsakların sevk edilmesi amacıyla **gizlemek** ve görün-

tüsel olarak “ölüm oruçları”na sona erdirmek için, “insani” nedenlerle müdahale edildiğini kamuoyuna benimsetmek olmuştur.

Ancak birbiri ardına gelen ölüm haberleri, cezaevlerindeki yangınlar ve tutsakların yanarak ölmeleri karşısında tüm “insani” nedenler bir yana bırakılarak, cezaevlerinin “terör örgütlerinin karargahı haline geldiği” ve amacın buraların temizlenmesi olduğu teması “medya”nın başlıklarını oluşturmaya başlamıştır.

19 Aralık 2000 - *Hürriyet*

Ecevit: Teröristleri kendi terörizmlelerinden koruyoruz

Başbakan Bülent Ecevit, Başbakanlık'ta gazetecilerin sorularını yanıtladı. Ecevit, ölüm oruçlarına müdahale konusunda, “Bu teröristleri kendi terörizmlerinden koruma girişimidir” dedi.

Siyasi tutsakların F-Tipi cezaevlerine sevk edilmelerini amaçlayan operasyona ilişkin olarak kamuoyunun “bilgilendirilmesi”ne yönelik açıklamaların bu yön değiştirmesinin en çarpıcı yanı “ölüm orucu”nun “sahte” olduğuna ilişkin haberlerin basında öne çıkartılması olmuştur.

20 Aralık 2000 - *Milliyet*

Muayene edilen bazı eylemcilerin ölüm orucunda olmadığı anlaşıldı

Eylemciler sağlam çıktı

Cezaevindeki eylemcilerin çoğunun sahte olduğunu açıklayan Tantan “Ölen eylemciler de kendilerini yakmadı, emirle yakıldılar!” dedi

Böylece “ölüm oruçlarına müdahale” diyerek başlatılan operasyon “teröristlere” yönelik operasyona dönüştürülmüştür. Bu durumu en açık biçimde Bülent Ecevit şu söz-

lerle ifade etmiştir:

20 Aralık 2000 - *Hürriyet*

Ecevit: Terör yuvaları ortadan kaldırıldı

Başbakan Bülent Ecevit, son operasyondan sonra cezaevlerinin terörist yuvası olmaktan kurtulacağını belirterek, "Bu teröristler artık devletle başa çıkmayacaklarını anlamış olmalılar" dedi.

Böylece gazete manşetlerine göre, 22 Aralık 2000 tarihinde yapılacak olan MGK toplantısına "yetiştirilen" cezaevleri operasyonu sonucunda 28 siyasi tutsak "**ölmüş**" ve 2 er "**şehit olmuş**"tur.

Genelkurmayın talimatıyla **Jandarma Genel Komutanlığı**'na bağlı Özel Harekat Dairesi tarafından planlanan ve yürütülen "Hayata Dönüş Operasyonu", ülkemiz yakın tarihinin en geniş kapsamlı **desinformasyon** faaliyetine sahne olurken, ülke çapında tam bir sıkıyönetim ortamı yaratılmıştır. DGM'nin cezaevlerine yönelik operasyonlara ilişkin olarak aldığı "yayın yasağı" tam olarak uygulanmış ve tüm "medya" (yazılı ve görüntülü) tek merkezden yönlendirilen desinformasyonun aracı olarak kullanılmıştır.

"Neo-liberalizmin ideologlarına göre, 21. yüzyıl **bilgi ve iletişim çağı** olacaktır. İletişim teknolojisindeki gelişmeler ve bunların bireysel tüketim mallarına haline getirilmesiyle birlikte ortaya çıkan bu slogan, ilk bakışta pek çok kişiye 'makul' ve 'mantıklı' gelmiştir. Ülkemizde T. Özal döneminde yoğun propagandası yapılan bu 'bilgi ve iletişim çağı' sloganı, 'çağ atlama'nın da bir ifadesi olarak sunulmuştur. 1990'lı yılların sonuna gelindiğinde, 'bilgi ve iletişim çağı' sloganının, kitlelerin alıştırılmasıyla, bir başka deyişle, kamuoyunun koşullandırılmasıyla birlikte yayıldığı görülür olmuştur. 'Medya' alanındaki büyük yatırımların, birbiri ardına kurulan televizyon şirketlerinin, '21. yüzyılın gereklerini kavramış iş adamlarının akıllı girişimleri' olarak lanse edilmesinin arkasında da bu yatmaktadır.

Uluslararası dilden söylenecek olursa, 'bilgi ve iletişim çağı', '**informasyon ve iletişim çağı**'dır. 'Informasyon', kamuoyuna yönelik 'malumat', 'haber' ve 'istihbarat' anlamına gelmektedir. Sözcüğün gerçek anlamıyla 'bilgi' ile hiçbir ilişkisi yoktur. Bilgi kavramı, bilimsel bir niteliğe sahipken, informasyon sözcüğü, olan ya da

olacak olana ilişkin haber-bilgidir. Türkçenin getirmiş olduğu bazı sınırlamalar olsa da, informasyon ile bilgi arasındaki fark, herkesçe bilinebilir bir farktır. (Türkçe yazımda da benzer bir durum vardır. Pekçok durumda 'informasyon', 'enformasyon' olarak yazıldığı gibi, doğrudan 'informasyon' olarak yazılıp okunmaktadır da. Aynı şekilde, 'desinformasyon', 'dezenformasyon' olarak yazılmakla birlikte, olduğu gibi de kullanılmaktadır. 'Informasyon' ve 'desinformasyon'un yazılı, sözlü ve görüntüsel temellerini düşünerek, bu sözcükleri yabancı dildeki haliye kullanıyoruz.)

İşte 21. yüzyıl 'informasyon' çağı olarak lanse eden emperyalist propaganda, aynı zamanda iletişim alanındaki gelişmeleri kullanarak, dünya çapında bir 'informasyon ağı' oluşturmuştur. 1991 yılındaki Körfez Savaşı'nda en açık biçimde uygulamaya sokulan CNN'in 'canlı' yayınları, emperyalizmin 'informasyon' çağının gereklerine en uygun bir aracı kamuoyunun karşısına çıkarmıştır.

Emperyalizmin 'informasyon' konusundaki bakış açısı, tümüyle 'desinformasyon' anlayışına dayanmaktadır. Yani, kamuoyunun aydınlatılması, onların haber alma özgürlüğünün en geniş ölçekte gerçekleştirilmesi ile emperyalizmin uygulaması arasında temel bir karşıtlık vardır. **Emperyalizm, kamuoyunun aydınlatılmasına yönelik 'informasyon' yerine, kamuoyunun koşullandırılmasına yönelik 'desinformasyon'u esas almıştır.**

Emperyalizmin 'desinformasyon' politikası, olay ve olgulara ilişkin bilgilerin (informasyonların) kamuoyuna aktarılmadan önce **denetlenmesi** ve **yeniden düzenlenmesi** şeklindedir. Eğer mevcut olay ve olgulara ilişkin bilgilerle, istenilen doğrultuda bir kamuoyunun oluşturulması olanaklı değilse, bu bilgilerin yeniden **kurgulanması**, kamuoyunun 'sağlıklı bilgi alabilmesi' açısından 'gerekli' görülmektedir.

Kısacası, 'desinformasyon', emperyalist basın ve yayın organları kullanılarak, istenilen konularda belirli bir kamuoyunun oluşturulması amacıyla olayların ve olguların bilinçli olarak değiştirilmesi demektir. Bunun en temel unsurları ise, haberin **kurgulanması** ve

abartılmasıdır.

Emperyalist aşamada tekelleşmenin artan yoğunlaşmasının iletişim alanında ortaya çıkardığı gelişmeler, bu yöndeki faaliyet için uygun bir zemin oluşturmuştur. Yani, dünya çapında yayın yapan 'haber ajansları' ve televizyon şirketlerinin tekelleşmesine paralel olarak, emperyalizm, bu tekeller aracılığıyla 'desinformasyon' faaliyetlerini önemli bir engelle karşılaşmadan sürdürebilmektedir. 1980'li yıllara kadar CIA kaynaklı olduğundan hiç kimsenin şüphe duymadığı 'haberler' ve 'bilgiler', günümüzde 'tarafsız' ve 'özel' haber ajansları ve televizyon kanalları tarafından kamuoyuna yansıtılmaktadır. Yayın yapan onlarca televizyon kanalının aynı anda aynı haberi yayınlamaları, ister istemez verilen haberden şüphe duyan kişilerin bile etkileneceği bir ortam yaratmaktadır. Şu televizyon kanalı 'CIA'nın güdümünde' olabilirse de, hepsinin aynı durumda olmaları, tekil bireyin bugüne kadarki yaşam pratiğinde öğrendiklerine 'ters' gelmektedir. Dolayısıyla, verilen haberler, şu ya da bu oranda 'kabul' görür olmaktadır.

Oysa burada anlaşılacak bir şey de yoktur. Gerek yazılı basın, gerekse görüntülü basının tüm 'informasyon' kaynakları **bir ve aynıdır**. Dolayısıyla kitlelere iletilen 'haber' de bir ve aynı olmaktadır.

İkinci olarak, Amerikan emperyalizminin 'medya'ya yönelik olarak yıllardır sürdürdüğü çalışmalar ürünlerini vermiştir. Bu çalışmalar içinde en önemlisi, '**project democracy**' çerçevesinde yürütülen geri-bıraktınlmış ülke gazetecilerinin ABD'de 'bilgi ve deneyim kazanmak için' eğitilmeleridir. Böylece 'haberler'e benzer tarzda sunulması sağlanmıştır.'^[1]

Silahlı devrimci mücadeleyi sürdüren örgütler açısından onlarca yıldır bilinen emperyalizmin desinformasyon faaliyetleri, her durumda ve her zaman silahlı devrimci örgütlerin kitlelerden tecrit edilmesi amacına yönelik olmuştur. Emperyalizm, bu amacına ulaşabilmek için, bir yandan **pasifikasyon ve propaganda araçlarını** olağanüstü boyutta geliştirirken, diğer yandan silahlı devrimci ör-

gütlerin "anarşist, terörist, canı, katil" vb. gösterilmesi için gerekli "**haber üretme**" tekniklerini de geliştirmiştir. Bu konuda emperyalizmin en temel üstünlüğü, devrimci örgütlerin çok sınırlı propaganda ve informasyon araçlarına sahip olmasıdır. Dolayısıyla, sınırlı propaganda ve informasyon araçlarına sahip devrimci örgütler, kaçınılmaz olarak emperyalizmin sadece ulusal ölçekte değil, dünya çapında yaygınlaştırdığı propaganda araçları karşısında, yerel ve tekil düzeyde etkinlik kurabilmek durumunda kalmışlardır. Bunun kaçınılmaz sonucu ise, devrimci propagandanın, salt yapılabildiği alan ve yerle sınırlı kalması ve bunun dışındaki alan ve yerlerde emperyalizmin ve oligarşinin karşı-propagandasının etkili olmasıdır.

Bu somut durum karşısında, devrimci örgütler, her zaman ve her yerde, eylemlerin yapıldığı tarzından eylemlerin açıklanmasına kadar her faaliyetinde izlenen çizginin **belli ve belirginliğine** özel önem vermişlerdir. Bu ise, devrimci mücadelenin belirlenmiş çizgide tutarlı olarak yürütülmesinden başka bir şey değildir.

Cezaevlerine yönelik son operasyonda açık biçimde görüldüğü gibi, emperyalizmin ve oligarşinin propaganda araçları üzerindeki denetimi mutlak ve bunların kendiliğinden "düzen savunucusu" konumunda bulunmaları ile yetinilmeyerek, doğrudan neyi, nasıl yapacakları önceden belirlenmektedir. Böyle bir ortamda, sol adına ya da solda yapılan her faaliyet, açıklama vb., olayın niteliğine ve somut koşullardaki gelişme dinamiklerine bağlı olarak karşı-propagandanın öznesi haline getirilmektedir.

Örneğin, cezaevlerine yönelik operasyonun ilk günlerinde öne çıkartılan "ölüm oruçlarının sahte" olduğuna ilişkin açıklamalar, ölüm oruçlarına ilişkin yapılan her açıklamanın arka planında yer alan bir bilgi olarak kamuoyuna sunulmuştur. Ölüm orucunun 100. gününü geçtikten sonra birbiri ardına yapılan açıklamalar, her durumda 19 Aralık operasyonu ile birlikte kamuoyuna "sunulmuş" bilginin gölgesinde kalmakta ve giderek "**neden ölmüyorlar**" açıklamasına dönüşmektedir.

Tümüyle ölüm oruçlarında "ölüm" istemine dönüştürülen bu durum, yapılan her yeni açıklamayla daha da içinden çıkılmaz hale gelmektedir. Öyle ki, bir yandan ölüm oruçlarında "biran önce ölüm haberlerinin gelmesi" beklentisi kamuoyunda yaratılırken, diğer yandan ölüm orucunun **biçimi** ve **amaçları** belirsizleşmektedir. B1 vitamini üzerine başla-

[1] Kurtuluş Cephesi, *Desinformasyon ve Kamuoyunun Koşullandırılması*, Sayı: 49, Mayıs-Haziran 1999

yan açıklamalar bu gelişimi hızlandırmıştır.

Türk Tabipler Birliği İnsan Hakları Komisyonu Başkanı gibi uzun bir sığata sahip olan Dr. Yeşim İşlegen yaptığı açıklamada “ölüm oruçlarının her ülkede farklı tarzda uygulandığını” söyleyerek şöyle devam etmektedir:

“Ölüm orucu ve açlık grevinin amacı ölmek değildir. Ölüme doğru bir yolculuk yaparak, bir protesto gerçekleştirmektir. Dolayısıyla açlık grevcilerinin ve ölüm oruçlarının bu dönemde ne kullanacakları kendilerinin bileceği şeydir. Kimisi sadece bizim ülkemizdeki gibi -ki katı bir protokoldür bu- tuz-şeker kullanıyor. Her ülkede kendi kültürlerine göre, değişik örnekler söz konusu. RAF tutsaklarından da 130 güne kadar yaşayanlar oldu. Onların da daha farklı bir sistemi vardı.”

Görüldüğü gibi, Dr. Yeşim İşlegen için, ölüm oruçları “romantik” bir eylem biçimi olarak “ölüme doğru bir yolculuk yapmak”tır. Ülkemizde 30 yıldır yapılan tüm açlık grevlerinde ve ölüm oruçlarında uygulanan biçim, yani tuz ve şeker dışında hiçbir maddenin alınmaması şeklindeki uygulama, “katı bir protokol” olarak tanımlanabilmektedir. Ve bu tür “romantik” ve “hümanist” açıklama ile yetinilmeyerek Almanya’da RAF tutsaklarının gerçekleştirdiği açlık grevlerinde “130 güne kadar yaşayanlar oldu” denilirken, RAF tutsaklarının bu eylemlerde ölüp ölmediğinden söz edilmemektedir. (Bilineceği gibi, RAF, uzun süreli açlık grevleri gerçekleştirmiştir, ancak bu eylemler 130 gün kadar sürmüşse de hiçbir ölüm olayı meydana gelmemiştir.)

Öte yandan, oligarşinin cezaevlerine yönelik operasyonlarının başladığı 19 Aralık 2000 tarihinde, ölüm oruçları 61. gününe girmiş ve her açıklamada ölüm orucu yapan siyasi tutsakların “ölüm sınırına” geldikleri vurgulanmıştır. Özellikle ölüm oruçlarını sürdüren DHKP-C (ve TKP (ML)) adına yapılan açıklamalarda 60’lı günler “ölüm sınırı” olarak sürekli vurgulanmıştır. İngiltere cezaevlerinde IRA’nın “siyasi tutsaklık statüsü tanınması” amacıyla başlatmış olduğu açlık grevlerinde Bobby Sands’ın 60’lı günlerde ölümüyle başlayan ve 1984 Ölüm Orucunda Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Fatih Öktülmüş ve Hasan Telci’nin 60’lı günlerde yaşamlarını yitirmeleri ile hemen herkesin çok iyi bildiği “ölüm sınırı”, 1996 süresiz açlık grevi ve ölüm orucu eylemlerinde bir kez daha 12 devrimci tutsağın yaşamlarını yitirmeleriyle çizilmiştir. Ve DHKP-C ile TKP (ML)’nin 18 Ekim 2000 tari-

hinde başlatmış olduğu süresiz açlık grevi ve ölüm orucunda hemen hemen tüm faaliyetler ve girişimler tarihsel olarak ortaya çıkan bu sınırlar içinde yürütülmüştür.

Ancak bugüne gelindiğinde, farklı bir durumla karşılaşmış ve ölüm oruçları 100. gününü aşmıştır. İşte oligarşinin desinformasyonunun etkisi de buna bağlı olarak ağırlaşmaya başlamıştır.

Bugüne kadar Türkiye cezaevlerinde gerçekleştirilen açlık grevleri ve ölüm oruçlarında tuz ve şeker dışında hiçbir maddenin alınmaması şeklindeki uygulamanın ne denli “katı bir protokol” olduğu bir yana bırakılacak olursa, somut durumda uygulamanın “protokola uygun” olmadığı açıktır.

İlk kez düzenli olarak günlük doktor kontrollerinin yapıldığı bir süresiz açlık grevi ve ölüm orucu gerçekleştirilmiştir. Cezaevi operasyonları sırasında İçişleri Bakanı S. Tantana’nın ölüm orucu yapanların vitamin aldıklarına ilişkin beyanı üzerine Tabipler Odasının vitaminin kendileri tarafından önerildiğini açıklamasının üzerinden 40’dan fazla gün geçtiği halde B1 vitamini alımının gündemde tutulması, **devrimci tutsakların yaşamlarını ortaya koyarak haklarını korumaları eylemini etkisizleştirmeyi ve olabilirse bir daha kullanılabilir hale getirmeyi amaçlamaktadır.**

Tüm bunlar ortadayken, şunların yazılabilmesi basit bir ajitasyon olarak değerlendirilemez:

“Tüm dünyayı hayretler içinde bırakan şekilde büyük bir inanç ve kararlılıkla süren direnişin 100’lü günlere girmesinde bir ‘sır’ yok. Tutsakları ayakta tutan, iktidarın zulmüne karşı direniş ve inanç oldu. Özellikle katliam saldırısı, onlarca yoldaşlarının şehit düşmesinin yarattığı öfke ve kararlılık, beynin ve vücudun direnişini olağanüstü artırdı. Devrimci inanç ve irade, bir kez daha tüm bilimini şaşırttı ve şaşırtmaya devam ediyor. Yalnız tıp alemi değil, dünyanın tüm devrimcileri, bu direniş dönüp dönüp inceleyecek, tartacaklar. Tarihe, eşsiz bir direniş yazılıyor.”^[1]

100. gününü geçen süresiz açlık grevi ve ölüm orucu, ister “ölüme doğru bir yolculuk yaparak, bir protesto gerçekleştirmek” denilerek, ister yapılaş tarzı “katı bir protokol” olarak sunulacak, isterse basit bir ajitasyon uğruna “tıp bilimini şaşırtan” bir “inanç ve irade”

[1] Yaşadığımız Vatan, Sayı: 75, 30 Ocak 2001

olarak sunulsun, her durumda oligarşinin desinformasyonunun etkinliği çerçevesinde kalmaktadır. Bu boyutuyla, süresiz açlık grevi ve ölüm orucu eylemleri, bugüne kadar bilinen ve bilinebilen tüm niteliklerinden ayrıştırılmakta, amacı kadar biçimi de belirsiz bir eylem biçimine dönüştürülmektedir. Sözün özü, süresiz açlık grevi ve ölüm orucu, devrimci tutsakların içinde bulundukları tutsaklık koşullarına karşı mücadelelerinin temel aracı olmaktan çıkartılmaktadır.

Günümüzde desinformasyon “yeni” bir sorun haline gelmiştir. Uygulama, basın ve yayın araçlarının gelmiş olduğu boyutla birleşerek, kitlelerin koşullandırılmasını, **ideolojik olarak** etki altına alınmasını hedeflemektedir. Bu nedenle, salt cezaevlerine yönelik operasyonlarla başlayan ve 100. günü geçen ölüm oruçlarıyla ortaya çıkan belirsizlikler, aynı zamanda ideolojik sonuçlar da ortaya çıkaracaktır. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, cezaevlerine yönelik son operasyonun planlanmasında ve yürütülmesinde desinformasyon ağırlıklı bir yere sahip olmuştur. Yıllardır “medya” aracılığıyla sürdürülen emperyalist propagandaların yaratmış olduğu ideolojisizleştirmenin üzerinde yükselen bu desinformasyon, solda ideolojik-politik çizgilerin değersizleştirildiği ya da önemsiz bir ayrıntı olarak algılandığı bir evrede ve “program hiçbir şeydir, eylem her şeydir” anlayışının egemen olduğu bir ortamda doğrudan **pratiği**, yani **eylemleri** hedef almaktadır. Aralık ayında Çevik Kuvvet otobüsüne yönelik silahlı eylem sonrasında olduğu gibi, eylemin amacından çok **biçiminin** öne geçirilmiş olması da bu “yeni” hedefi açıkça ortaya koymuştur.

Ölüm orucunun 100. gününü geçmesiyle birlikte başlatılan “neden ölmüyorlar” türünden tartışmalar ve açıklamalar (isterse iyiniyetli yapılıyor olsun), devrimci tutsakların yaptığı ve yapacağı her türlü açlık grevlerine karşı bir önyargı oluşturmaya hizmet etmektedir. Bu önyargı, tümüyle ideolojik nitelikte olup, olayların ya da olguların bütünden soyutlanarak ele alınması ve değerlendirilmesi şeklindeki eklettizmin ve pragmatizmin daha da güçlenmesi anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle, bu, **her sorunun kendi bütünselliğinden koparılarak ve bağlı olduğu bütünden soyutlanarak ele alınıp çözülebileceği düşüncesinin egemen kılınmasıdır**. Bunun felsefik karşılığı ise, **şüphecilik** ve **bilinemez-ciliktir**.

Politik planda bunun daha önemli sonucu ise, **solda yasal temelde ve yasal eylemlerle küçük-burjuva demokratlarıyla ittifak**

kurma anlayışının yaygınlaşması ve kendilerinin illegal örgüt olduklarını söyleyenlerin bu **ittifak uğruna, tüm pratiği küçük-burjuva demokratlarının istediği ve benimseyeceği tarzda yönlendirme gayretleridir**.

Eğer bugün, açlık grevlerinde ve ölüm oruçlarında B1 vitamini vb. türünden maddelerin alınmasının doktorların “*ölüm oruçlarının ölümle sonuçlanmayacağı umuduyla eylem bitirildiğinde Wernicke Korsakoff sendromu gibi kalıcı nörolojik hasarların olmaması için önermiştik*” açıklamasına dayandırılıyorsa ve de bu “öneri” “baştan itibaren” kabul edilmiş ve uygulanmışsa, olay küçük-burjuva demokratlarıyla ittifak kurmaktan öteye geçmiş demektir.

Sözkonusu olan eylemler, küçük-burjuva demokratların **doğrudan**, yani eylemci olarak katılımıyla gerçekleştirilen eylemler olsaydı, bu kesimin “*ölümle sonuçlanmayacak*” bir eylem tarzını istemeleri karşısında varılmış bir “uzlaşma”dan söz etmek ve belki böyle bir “uzlaşma”nın sonucu olarak açlık grevi ve ölüm orucunun **biçiminde** değişiklik yapılması anlaşılabilir bir durum olabilirdi. Aksi halde (ki somut gerçeklikte böyle olmuştur) her biçim değişikliği, devrimci tutsakların (tutsakların değil, **devrimci** tutsakların) ellerindeki son direnme ve mücadele etme aracını işe yaramaz hale getirmekten başka sonuç doğurmamaktadır.

“Yaşadığımız Vatan” dergisinin 74. sayısında yayınlanan “*Burjuvazinin ve Sol’un Sınıf Bilinci*” başlıklı yazıda ortaya konulanlar çarpıklığın boyutlarını yeterince gösterecek niteliktedir:

“Tüm devrimci ve demokratik güçler; en az oligarşi kadar **sınıf bilinci**ne sahip olmalıyız! **Sınıf bilincini**, üzerinde yaşadığımız topraklarda, şu an karşı karşıya olduğumuz görevler ışığında, ‘**proletarya ideolojisi**’ diye **daraltmıyoruz**. Çelişki, oligarşiyle halk arasındadır. Her şeyin bu çelişki etrafında biçimlendiği bu ülkede, **sınıf bilinci**, halkın çıkarlarını savunma bilincidir. **Bir demokratın da sınıf bilinci olmak zorunda**. O, ‘işçi sınıfının ideolojisini, iktidarını, proletarya diktatörlüğünü’ savunmayabilir... Onun sınıf bilinci, en genelde ‘halkın çıkarlarını’ savunmak biçiminde tezahür eder. Bu bilincin özet ifadesi; Halkın, karşıtını siyasi ve askeri olarak etkisizleştirmeden, kendi iktidarını kuramayacağı gerçeğidir. Emperyalizme ve oligarşiye açıkça karşı çıkmayan, mücadele et-

meyen, **sınıf bilincinden yoksundur**, halkın çıkarlarını savunmaktan uzaktır. **Sfatların, programların kendi başına bir önemi yoktur.**" [1] (abç)

Görüldüğü gibi, son ölüm orucuna ilişkin olarak küçük-burjuva demokratlarıyla ittifak kurma anlayışı, sınıf bilinci kavramının içeriğinin boşaltılmasına neden olabilecek kadar gelişmiş durumdadır. Oysa, yazıyı kaleme alanlar da, küçük-burjuva aydınları da, sınıf kavramının üretim ilişkilerinde ifadesini bulduğunu, dolayısıyla proletarya (işçi sınıfı) ile küçük-burjuvazinin ayrı sınıflar oluşturduğunu ve kaçınılmaz olarak her sınıfın bilincinin (sınıf bilinci) birbirinden ayrı olduğunu bilecek durumdadırlar. Proletaryanın sınıf bilinci, sosyalist siyasal bilinç olarak proletarya ideolojisiyle bütünsellik oluşturur. Hiç kimse, işçi sınıfının ideolojisi ile küçük-burjuvazinin ideolojisini birbirine karıştırmayacağı gibi, işçi sınıfının ideolojisinin devrim mücadelesinde proletaryanın (işçi sınıfının) öncülüğünün açık ve kesin bir ifadesi olduğunu da muğlaklaştırmaz. Eğer demokratik halk devriminde proletaryanın (işçi sınıfının) ideolojik öncülüğünden söz ediliyorsa, bu mücadelede proletaryanın ideolojisinin yerine bir başka şeyi "ikame etmek", demokratik halk devriminde proletaryanın ideolojik öncülüğünü reddetmekle özdeştir. "Halkın çıkarlarını savunmak" ile sınıf bilinci birbirinden farklı içeriklere sahiptir, dolayısıyla birbirinin yerine "ikame" edilemez.

Ancak, sözkonusu olan küçük-burjuva demokratlarıyla ittifak kurma olunca, hemen herşey bu ittifak uğruna eğilmekte ve değiştirilmektedir. İşte oligarşinin tüm desinformasyon faaliyetleri de bu somutluk üzerinde etkin hale gelmektedir. Bu gelişmeyi *Kurtuluş Cephesi*'nin 56. sayısında şöyle ifade etmiştik:

"... cezaevlerinde siyasal tutsakların gerçekleştirmek zorunda bırakıldıkları açlık grevleri ve ölüm oruçları karşısında, giderek azalan ve 'marjinalleşen' 'kamuoyunun duyarlılığı', izlenen çizginin zaaflarını daha görünür kılmıştır. Özellikle 1996 süresiz açlık grevi ve ölüm orucunun son günlerinde 'devreye giren' küçük-burjuva aydınlarının (Yaşar Kemal, Zülfi Livaneli, Orhan Pamuk gibi) 'kefaleti' altında gerçekleştirilen görüşmelerde ortaya konulanlar ve buna bağlı olarak oluşturulacağı ilan edilen sürekli 'cezaevlerini izleme komiteleri'nin asla varolmayışı, cezaev-

lerine yönelik devlet uygulamaları için daha elverişli koşullar yaratırken, aynı zamanda bu küçük-burjuva aydınlarının içinde buldukları tutarsızlığı ve sürekli bir mücadelenin unsuru olamayacaklarını da açıkça ortaya koymuştur. [2] Bunda belirleyici unsur, siyasal tutsakların mücadelesinin desteklenmesi sorununun salt '**hümanist**' bir çerçevede ele alınması olmaktadır. Bu bağlamda, bugün Türkiye Barolar Birliği' nin 'hücre tipi cezaevleri' konusundaki 'olumlu' tutumu fazla şaşırtıcı değildir.

1984 yılından günümüze kadar siyasal tutsakların gerçekleştirdikleri süresiz açlık grevleri ve ölüm oruçları tarihine bakıldığında, birkaç istisna dışında, tüm sorunun 'eylem biçimleri' noktasında odaklaştırılmıştır. Bunun kaçınılmaz sonucu ise 'kamuoyunun duyarlılığı'nın 'hümanist' bir temelde artırılmasına dayanan destek eylemleri olmaktadır.

Ve yine aynı tarihsel süreçte, genel nitelikte gerçekleştirilen her eylem, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'nün 'genelgeler'ine karşı topyekün bir karşı koyuş olarak ortaya çıkmıştır. Yine aynı şekilde, her eylem sonrasında 'kazanımlar'ın yeniden yitirilmesi olasılığı gündeme gelmiştir. Böylece süresiz açlık grevlerinin örgütlenmesi ve gerçekleştirilmesi ile bunlara paralel olarak **küçük-burjuva aydınlarının** 'hümanist' desteklerinin kazanılmasına yönelik bir faaliyet, ülkemiz cezaevlerinin bir geleneği haline gelmiştir. Son günlerde '*halkın kurtuluşu ve gerçek özgürlük için mücadele eden işçilere, yoksul halklarımıza, kamu emekçisi memurlara, avukatlara, doktorlara, mühendislere, aydın ve sanatçılara*' yapılan çağrılardaki artış, bu geleneğin nedenli körce izlenildiğini göstermektedir. [3]

Mevcut durumun doğru bir tahliline da-

[1] Bu, küçük-burjuva aydınlarının öncülüğünde bir mücadelenin yürütülemeyeceğinin somut bir kanıtıdır. Onlar, demokratik devrim mücadelesinde olduğu kadar, ekonomik-demokratik mücadelede de öncü bir rol oynayamazlar. Onlara, tekil bir mücadelede bile "çözücü" bir misyon yüklemek, bu gerçeklerin bir yana bırakılması demektir.

[2] Kurtuluş Cephesi, *Cezaevlerinde "Yeni" Bir Süreç Girenken*, Sayı: 56, Temmuz-Ağustos 2000

[1] Yaşadığımız Vatan, Sayı: 74

yanmayan, belirlenmiş açık bir programın ve örgütlenmenin yapılmadığı, hangi eylemin yapılacağından çok, hangi amaçlarla mücadele edileceğinin belirsiz olduğu bir ortamda, hemen hemen her düzeyde belirsizliklerin ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. İşte bu belirsizlikler ortamı, oligarşinin desinformasyon faaliyetleri için uygun bir zemin oluştururken, aynı zamanda açlık grevlerini ve ölüm oruçlarını etkisizleştirmektedir. Ölüm orucunun 110'lu günlerine girdiği bu günlerde, 19 Aralık saldırısı ardından başlatılan yeni ölüm oruçlarının dönüşümlü açlık grevlerine dönüştürülmesi ve bunun da "10'ar gün aralarla" "40 günlük" periyotlarla yapılmaya başlanmasıyla birlikte ortaya çıkan gelişme karşısında oligarşinin desinformasyon mekanizmasının nasıl çalıştığı da görülmüştür.

Aynı şekilde, ölüm oruçlarının aylardır ülkemiz solunun "tek gündemi" haline getirilmeye çalışıldığı ve Aralık ayından itibaren bunun gerçekleştiği ortamda, plansızlık, programsızlık ve örgütsüzlük giderek daha da ağırlığını duyurmaya başlamıştır. Aralık ayının ilk günlerinde "ölümlere 10 gün kaldı" sloganlarıyla başlayan kitle eylemlerinin ÖD Partisi, SİP, TSİP gibi revizyonist ve oportünistler tarafından örgütlenmesi ve yürütülmesinde görülen gelişmeler, yani 19 Aralık operasyonun-

da uygulanan terör karşısında bu kesimlerin "kayıboluşları" ortadayken, Ocak sonunda Kuzey Irak'ta PKK'ye yönelik operasyonlara karşı PKK kitesinde başlatılan hareketliliğe cezaevlerindeki ölüm oruçlarını eklemlemeye çalışılması, zaafların daha da büyüdüğünü göstermektedir.

Bu durumu yakından izleyen oligarşik yönetim, elindeki propaganda olanaklarını kullanarak "F-Tipi'nden geri dönüş yok" temasını sürekli gündemde tutmakta ve **giderek** F-Tipi cezaevlerinin koşullarının "iyileştirilmesi" eksenine kayan açlık grevleri ve ölüm oruçları karşısında "eylemleri bitirenlere top ve kitap" söylemini güncelleştirmektedir. Bu gelişme ortamında en belirgin durum, oligarşik yönetimin cezaevlerine ilişkin haberleri tek elden ve merkezi bir biçimde denetlediği ve yönlendirdiğidir. Son "40 günlük" periyotlarla açlık grevlerinin yapılmasına ilişkin haberlerin "medya"da verilmiş tarzı, B1 vitamini olayında olduğu gibi, oligarşinin desinformasyonun ne denli etkin olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Tüm bunlar, oligarşinin desinformasyon konusunda oldukça ilerlediğini ve buna karşı "sol"un hazırlıksız yakalandığını göstermektedir.

Faşist MHP Nasıl Finanse Ediliyor?

[S. S. Sazak, Ayhan Şahenk, Atilla Doğan, İshak Alaton]

“MHP, sınıfsal desteğini küçük-burjuvaziden alan ve tekelci sermayenin politik sözcülüğünü amaçlayan bir partidir. Politik olarak nasyonal sosyalizmi benimsemiş olması, Avrupa tipi faşizmin özelemlerini vermektedir. MHP, ırkçılık ideolojisi ile, Türk’lerin tarihi üstünlüklerinin propagandasını yaparak, kitleleri etki altına almaya çalışmaktadır. Bu parti, kitleleri, üretimin sosyalleştirilmesi propagandası ile pasifize etmeye uğraşırken, mevcut üretim ilişkilerine karşı olan tepkileri de zor ile pasifize etmeye çalışmaktadır. Bu durumyla MHP, oligarşik yönetimin uygulanmasında, gerek ideolojik, gerekse fiili görev almaktadır. Ülkemizdeki siyasal zorun, sivil vurucu gücünü oluşturmaktadır. Güçlü iktidar sloganı ile köylülüğün ve küçük burjuvazinin desteğini almaya çalışmaktadır.”

1976 yılında İlker Akman yoldaşın yaptığı bu belirlemede ortaya konulduğu gibi, MHP, faşist bir parti olarak, her zaman ülkemizde emperyalizmin ve oligarşinin tek politik temsilcisi olmaya çalışmıştır. Ancak MHP’nin, emperyalizmin ve oligarşinin tek siyasal partisi olma yönündeki çabası ve istemine karşın, emperyalizmin ve oligarşinin tek siyasal partisi olmamıştır. Bu nedenle, oligarşi ile ilişkisi, kendisine “ihtiyaç” duyulduğu oranda ve ölçüde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, çoğu durumda MHP, tekelleşmemiş burjuvazinin (orta burjuvazi) bazı kesimlerinin **doğrudan** desteklediği ve finanse ettiği bir parti olarak günümüze kadar gelmiştir.

A. Türkeş’in CKMP’yi ele geçirerek MHP’ye dönüştürme sürecinde Adana ve Kayseri’deki örgütlenmesinin finanse edilmesinde Saban-

cıların özel bir yere sahip olması, aynı zamanda Sabancı Holding’in gelişim sürecine paralel olarak değişen siyasal ilişkilerini de ortaya koyar. Sabancılar, Sapmazlar ve Karamehmetler’in, ilk dönemde MHP’nin örgütlenmesinde oynadıkları rol, aynı zamanda MHP’nin ilk genel merkezinin Adana olmasıyla somutlaşmıştır. *Kurtuluş Cephesi*’nin Temmuz-Ağustos 2000 tarihli 56. sayısındaki “*Globalizmin Vurguncuları: Türkcell*” yazımızda ortaya koyduğumuz gibi, Çukurova Holding’in ilk döneminde işçilere 22 kalibrelik tüfeklerle silah eğitimi yaptırılması, faşist milis örgütlenmenin sınıfsal kökenini gözler önüne sermektedir. Bu nedenle, MHP’nin ilk genel merkezinin Adana’da olması tesadüf değildir.

Ancak Sabancılar başta olmak üzere Adana’nın işbirlikçi burjuva ailelerinin gelişimleri ve oligarşi içinde yer almalarına paralel olarak MHP ile ilişkileri ikinci plana inmiştir. Bu nedenle, 1980 yılına kadar MHP’yi doğrudan destekleyen ve finanse eden kesimler, ağırlıklı olarak tekstil ve metal iş kollarında faaliyet yürüten tekelleşmemiş burjuva kesimler olmuştur. Özellikle Sancak Tül’ün sahibi Murat Bayrak MHP’nin finans kaynağı olarak ön planda yer alırken, Kayseri, Adana ve Erzurum’daki pekçok küçük ve orta sermaye kesimleri MHP’nin güçlenmesi için her türlü maddi desteği sağlamışlardır.

1990’ların sonlarına doğru “başbuğ” A. Türkeş’in ölümünden sonra MHP’nin başına Devlet Bahçeli’nin geçmesiyle birlikte başlayan “değişim” söylemiyle, MHP’nin oligarşinin faşist milis gücü olmaktan çıktığı, giderek “merkez partisi” durumuna geldiği, yani oligarşinin siyasal sözcülerinden birisi haline dönüştüğü görüntüsü kitlelere kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi,

MHP, her zaman oligarşinin siyasal sözcüsü olmayı istemiş ve bu yönde çaba sarfetmiştir. Bu nedenle, son yıllarda MHP'nin oligarşinin çıkarlarına daha uygun bir çizgiye gelmiş olmasından söz etmek, MHP'nin faşist niteliğinin değiştiğinden söz etmekle özdeştir. Oysa değişen, oligarşinin, oligarşi dışındaki sömürücü sınıflarla olan ilişki ve çelişkisinin **boyutu** ve MHP'yi **doğrudan** finanse eden kesimlerin değişmesidir.

Bugün MHP'nin en büyük finans kaynağı **Sazak ailesine ait Yüksel İnşaat**'tır. MHP'nin kuruluşundan itibaren Türkiye'nin yanında "ideolog" olarak yer almış olan **Gün Sazak**, DS tarafından öldürüldüğü zamana kadar Yüksel İnşaat'ın yöneticiliğini yapmıştır.

1980 yılına kadar küçük bir inşaat müteahhitlik şirketi olan Yüksel İnşaat, ülkemizdeki tüm müteahhitler ve müteahhitlik şirketleri gibi, rüşvet ve şantaj aracılığıyla devlet ihalelerine katılan bir şirket olarak, MHP'nin siyasal olarak güçlenmesine bağlı bir gelişim göstermiştir. Bu dönemde Yüksel İnşaat, depo, cephanelik, iskele inşaatlarından Bandırma, İskenderun ve Aliğa liman inşaatlarına geçiş yapmış ve ilk büyük ihalesini Altınkaya barajı ve hidroelektrik santraliyle almıştır. 340 milyon dolarlık bu ihale, Yüksel İnşaat'ın büyüme sürecinin başlangıcı olmuştur.

Ancak 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte MHP'nin politik etkinliğinin azalmasına paralel olarak Yüksel İnşaat giderek önemsiz bir inşaat şirketi olma durumuna gelirken T. Özal'ın "dört eğilimi birleştirme" söylemiyle eski AP, MSP, MHP çevreleriyle girdiği ilişki Yüksel İnşaat için yeni iş olanakları yaratmıştır. Kendi sözleriyle ifade edersek, "1980'li yılların ikinci yarısından sonra, ülkenin ekonomik konjonktürü ve yatırım politikaları şartlarında, Yüksel İnşaat turizm ve iş çevrelerinin özel yatırımlarına yönelmiş ve bu dönemde İstanbul'da üç adet beş yıldızlı otel (Çırağan Sarayı ve Kempinski Otel, Swiss Otel, Hyatt Regency), iki banka Genel Müdürlük binası ile Avrupa ve Dünya birinciliği kazanmış 'Ak Merkez' Alışveriş ve İş Merkezi projelerini gerçekleştirmiştir. Ankara'da TRT Genel Müdürlük binası ve stüdyoları, Şekerbank Genel Müdürlük binası, Bodrum'da ise 1200 yataklı Hapimag Tatil Köyü ve Otel Projelerini gerçekleştirmiştir."

1990 sonrasında Yüksel İnşaat hızla gelişmeye ve büyümeye başlamıştır. Kendi tanımlarında 1990 sonrasındaki gelişimlerini ve aldıkları ihaleleri şöyle anlatmaktadırlar:

"1990'lı yılların başından itibaren taahhütleri arasında yer alan önemli altyapı projelerinden olan, Avrupa'nın en büyük arıtma tesisi özelliğine sahip, ASKİ-Ankara Atıksu Arıtma Tesisi işini, Alman Firmalarıyla oluşturduğu ortak girişim ile tamamlayarak, Eylül/1997 tarihinde teslim etmiştir. Yine Ankara'da, Ankaray Hafif Raylı Toplu Taşıma Sistemini, Alman ve İtalyan ortaklar ile birlikte tamamlamıştır.

Yüksel İnşaat halen yurt içinde ve GAP dahilindeki Karkamış Barajı ve HES Tesisleri ile Polatlı-Sivrihisar, Ünye-Piraziz Yol projeleri, Karadere Barajı ve muhtelif sulama ve arıtma tesisleri, iş merkezi ve konut inşaatlarından oluşan taahhütlerine devam etmektedir. Yeni taahhüt ettiği projeler arasında Bolaman-Perşembe Karayolu inşaatı bulunmaktadır."

Bunların dışında Yüksel İnşaat'ın aldığı ihaleler ve yaptığı inşaatlar şöyle sıralanmaktadır: İstanbul Menkul Kıymetler Borsa Binası ve Sosyal Tesisleri, TRT Genel Müdürlük Tesisleri Ek Sözleşme 3 TV Stüdyo Merkezi, 1. Kısım Devamlılık Stüdyoları ve Reklam Ünitesi, Karadere Barajı İnşaatı (Kastamonu), Karkamış Barajı ve hidroelektrik santrali inşaatı, Borçka Barajı ve hidroelektrik santrali inşaatı, Muratlı Barajı ve hidroelektrik santrali inşaatı (Artvin), İstanbul Metrosu Taksim-Unkapanı Arası (Haliç Geçişi Dahil) İnşaatı, İstanbul Metrosu Unkapanı-Yenikapı Arası İnşaatı. Şüphesiz bunlar içinde en "prestijli" inşaat ise, Ankara'daki **MHP Genel Merkez** binası inşaatı olmaktadır.

Yüksel İnşaat'ın liman inşaatlarından barajlara ve metro inşaatlarına kadar tüm aldığı ihalelerin hemen hemen tamamı MHP'nin siyasal ilişkileri çerçevesinde gerçekleşmiştir. Yüksel İnşaat'ın, büyümesine paralel olarak daha büyük ihaleler üstlenmesi, aynı zamanda yeni ilişkiler ve işbirliklerin gelişmesini getirmiştir. Bu gelişimin ilk büyük sonucu ise, İstanbul metrosu inşaatını **Doğuş Holding**'le birlikte yürütmesi olmuştur. İstanbul metrosunun Taksim-Unkapanı-Yenikapı bölümünü Yüksel İnşaat, Taksim-Levent bölümünü Doğuş İnşaat üstlenmiştir. Ancak Doğuş Holding'le Yüksel İnşaat'ın işbirliği bununla sınırlı kalmamış ve ülke tarihinin en büyük ihalelerinden birisi olan **Bakü-Ceyhan Boru Hattı** ihalesiyle gelişmiştir.

Bugüne kadar 14 baraj ve hidroelektrik santrali ihalesini almış olan Doğuş Holding ile Yüksel İnşaat'ın Bakü-Ceyhan boru hattı ihalesinde işbirliği yapmaları yeni işbirliklerin başlangıcı olmuştur. Doğuş Holding ve Yüksel İnşaat dışında **Alarko Holding** ve **Atilla Doğan** bu ihalenin ortakları olmuşlardır. Ve Devlet Bahçeli'yle birlikte başladığı iddia edi-

len MHP'deki "değişim"de bu ortaklıkla birlikte başlamıştır.

Doğuş Holding, 1950'de **Ayhan Şahenk** tarafından kurulan Doğuş İnşaat'a dayanmaktadır. DP ve AP hükümetleri döneminde gelişen Doğuş İnşaat'ın ilk büyük işleri Hasan Uğurlu barajı ve hidroelektrik santrali inşası ile **İskenderun Demir-Çelik fabrikasının** inşası olmuştur. Bugün **Garanti Bankası, Osmanlı Bankası** ve **Körfez Bank**'ın sahibi olan Ayhan Şahenk, **Volkswagen, Audi, Seat, Skoda, Porsche** otomobillerinin ve **Scania** kamyonlarının Türkiye dağıtıcısı ve **NTV televizyonunun** yeni sahibidir.

Alarko Holding, 1954 yılında **İshak Alaton** ve **Üzeyir Garih** tarafından kurulmuş küçük bir kalorifer ve ısıtma tesisatı şirketinden doğmuştur. İlk büyük işleri, Sümerbank'ın Malatya Bez fabrikası ile Merkez Bankası matbaasının inşaatıdır.

1995 sonrasında Alarko Holding'in üstlendiği inşaatların bazıları şunlardır:

Ataşehir Toplu Konut Projesi
Malatya Tohma Hidroelektrik Santrali
Türkmenistan Ashgabat Hava Limanı Pist ve Yardımcı Binaları
St. Petersburg Nevsky 25 İş Merkezi
Samsun Çarşamba Havaalanı
Moskova Marksistkaya İş Merkezi
İzmit Körfezi Atıksu Arıtma Tesisi
Alkent 2000
Adana Metrosu
Kazakistan Semipalatinsk Köprüsü
Kazakistan Philip Morris Sigara Fabrikası
Erzurum-İmranlı Doğalgaz Boru Hattı İnşaatı

Özbekistan 3 Havaalanı İnşaatı
Türkmenistan Polypropylene Fabrikası İnşaatı.

Alarko Holding'in, İshak Alaton'un Zonguldak kömür madenlerini kapatarak işçilerin "somon balığı yetiştirmeleri"ne ilişkin "projesi" dışında, değişik yerlerde hidroelektrik santral inşaatları bulunmaktadır.

Yüksel İnşaat'ın Bakü-Ceyhan boru hattı ihalesindeki üçüncü ortağı **Atilla Doğan Şirketler Grubu**'dur. Merkezi Kanada'da bulunan Atilla Doğan şirketlerinin ihtisas alanı petrol ve doğalgaz boru hatları inşaatlarıdır. Türkiye'deki doğal gaz boru hatları ihalelerinin büyük bir kısmını almış olan Atilla Doğan doğal gaz çevrim santrallerinin inşasını gerçekleştirmiştir. Azerbaycan ve Gürcistan'da kendine bağlı şubeleri ve şirketleri bulunan Atilla Doğan, aynı zamanda **Akkuyu Nükleer Santral** ihalesinde Kanada şirketlerinin temsilcisi durumundadır.

Görüldüğü gibi, Yüksel İnşaat'ın yeni ortakları yahudi sermayesinden, Alman otomotiv tekelleri ile Kanada'nın nükleer santral tekellerine kadar uzanan geniş bir kesimi kapsamaktadır ve tüm ortakların yeni faaliyet alanı "Türki cumhuriyetler" olmaktadır. Son ay içinde "postmodern darbe" tartışmalarına neden olan TEDAŞ'a yönelik "beyaz enerji operasyonu"ndaki gelişmeler gözönüne alındığında, bu işbirliğinin MHP temelinde nasıl politik ilişkiler alanına taşındığı kolayca görülecektir.

Bilindiği gibi, TEDAŞ'a yönelik olarak Jandarma Genel Komutanlığına bağlı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele biriminin başlatmış olduğu rüşvet operasyonu ile birlikte "düğmeye kim bastı?" tartışmaları başlamıştır.

Mesut Yılmaz, asıl olarak ANAP'ı ve ANAP'ı finanse eden şirketleri hedef alan TEDAŞ operasyonunun doğrudan Amerikan petrol şirketlerinden kaynaklandığını, "düğmeye" ABD'nin bastığını söylerken, Mesut Yılmaz'ın eski danışmanı Erhan Göksel "**Mavi Akım Projesi, Rusya tarafından Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı'na karşı stratejik olarak oluşturulmuştur ve bunun Türkiye'deki partneri malesef Mesut Yılmaz'dır**" diyerek, olayın Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı'ndan kaynaklandığını açık biçimde ifade etmiştir. Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı ihalesinin dört büyük ortağı olarak Yüksel İnşaat, Alarko Holding, Doğuş Holding ve Atilla Doğan grubu gözönüne alındığında, ABD-MHP-Genelkurmay arasındaki işbirliği daha açık hale gelmektedir. İşte bu işbirliğinin temelinde Yüksel İnşaat yatmaktadır. Yüksel İnşaat'ın başkanı **Süleyman Servet Sazak**'ın MHP milletvekili olarak doğrudan politik ilişkiler içinde yer alması, aynı zamanda MHP'nin nasıl yönetildiğini de açıklamaktadır.

MHP'nin Nisan 1999 seçimlerinden sonra koalisyon hükümeti içinde yer almasıyla birlikte eski finansman kaynaklarıyla ilişkileri yeniden kurulmaya başlanmıştır. Bu da, MHP'ye yeni ek finansman olanakları yaratmıştır. Son futbol maçlarının televizyon yayınlarına ilişkin yapılan ihalenin 610 milyon dolara **Türkcell**'e ait Digtürk ile Atlas Yayıncılığa verilmesi, Karamehmetler ile MHP'nin 1960'lardaki ilişkisinin yeni bir evresini temsil etmektedir. Futbol maçlarının naklen yayın hakkını alan Atlas Yayıncılığın ve Işık TV'nin sahibi **Yunus Doğan**'ın "**ben doğuştan ülkücüyüm**" diyerek verdiği beyanatlar, aynı zamanda siyasal ilişkilerin ekonomik ilişkiler üzerindeki etkisini de ortaya koymaktadır.

Tüm bu ilişkiler içinde en dikkat çeken yanlardan birisi de, MHP'nin tüm finans kay-

naklarını oluşturan işbirlikçi tekelci burjuva kesimleri ile tekelleşememiş burjuvazinin **yatırım yaptığı yerler** ile MHP'nin etkin olduğu yerlerin bir ve aynı olmasıdır. İskenderun, Osmaniye ve Adana üçgeninde MHP'nin güçlenmesi ile İskenderun Demir-Çelik fabrikasının inşası arasındaki görünür ilişki bunun açık bir kanıtıdır. Bu da, MHP'nin, oligarşinin faşist milis gücü olarak, aynı zamanda kitlelerin pasifize edilmesinde ve onların ideolojik olarak etki altına alınmasında oynadığı rolün gerçek niteliğini göstermektedir. İster işbirlikçi tekelci burjuvazi olsun, ister tekelleşememiş burjuvazi için olsun, her durumda yatırım yapıldıkları yerlerde MHP'nin etkin olması, aynı zamanda, bu yerlerin sendikasılaştırılmasında en yaygın kullanılan araç durumundadır. Yatırımın ilk başından itibaren, inşaat sürecinden üretim sürecine kadar, çalışan işçilerin MHP'nin etkisi altında olması ya da doğrudan MHP'nin etkisi altındaki işçilerden seçilmesi sözkonusudur. Böylece, bir yandan sendikasılaştırılmış bir ortamda kârlar garanti altına alınırken, diğer yandan MHP, işsizlere iş sağlayarak kendisi için sürekli bir kitle tabanı yaratmaktadır.

Diyebiliriz ki, bugün eski ve yeni işbirlikçi burjuvaların bir kısmı yeni çıkar ilişkileri içinde yeni ittifaklar kurmuşlardır. Bu yeni ittifak, "demokrasi yanlısı", "kürt sorununun siyasal çözümünden yana" ve "somon balığı projesi sahibi", "Pasha disko"nun ilk sahibi ve yahudi sermayesinin temsilcisi İshak Alaton'dan, T. Özal'ın gözdelelerinden Ayhan Şahenk'e, Kanada tekellerinin uluslararası işbirlikçisi Atilla Doğan'dan faşist MHP milletvekili S. S. Sazak'a kadar uzanan bir ilişki ağı oluşturmaktadır. Bu ilişki ağının bir yanında Alman tekelleri, Amerikan petrol şirketleri yer alırken, diğer yanında Genelkurmay başkanlığı yer almaktadır. Bu ilişki içinde MHP, her zaman olduğu gibi, emperyalizmin ve oligarşinin sadık bekçi köpeği olarak kitlelerin pasifize edilmesinde kendine verilen görevleri yerine getirmektedir. Bu nedenlerle, MHP'nin varlığı gibi "yükselişi" de oligarşiye bağlıdır ve oligarşi içindeki çelişkinin konjonktürel gelişimine bağlı olarak değişken bir rota izlemektedir. MHP'yi finanse eden burjuva kesimlerin ekonomik gücündeki değişimler, MHP'nin kitleler üzerindeki etkinliğinin değişkenliğini belirlemektedir.

Türkiye'nin Yazgısı Ve Dünya Ekonomik Buhranı

"Türkiye'nin şu ana kadar gerçekleştirdiği orta-uzun vadeli borçlanmaların vade yapısına göre, 2001 ve izleyen yıllarda gerçekleştirmek zorunda olduğu toplam dış borç servisi ise **116 milyar 470 milyon dolar** düzeyinde bulunuyor.

Ancak, izleyen dönemde alınacak olası yeni borçlara bağlı olarak bu tutar da büyüyecek. Söz konusu ödemelerin **80 milyar 791** milyon dolarlık bölümünün ilk **beş yıl içinde** gerçekleştirileceği dikkati çekiyor.

Mevcut stokun vade yapısına göre Türkiye, **2001 yılında 25 milyar 310 milyon**, 2002'de 16 milyar 157 milyon, 2003'te 16 milyar 590 milyon, 2004'te 12 milyar 329 milyon, 2005 yılında 10 milyar 405 milyon, 2006 ve sonrasında da 35 milyar 679 milyon dolar tutarında dış borç ödeyecek.

Türkiye geçen yılın tümünde **25 milyar 53 milyon dolarlık** dış borç servisi gerçekleştirdi. 2000 yılındaki ödemelerin 18 milyar 481 milyon dolarını **anapara**, 6 milyar 572 milyon dolarını **faiz** oluşturdu. Geçen yılki dış borç servisinin 2 milyar 936 milyon doları anapara, 2 milyar 434 milyon doları da faiz olmak üzere toplam 5 milyar 370 milyon dolarlık bölümü tahvil borçlanmalarına yönelik olarak gerçekleştirildi." (Gazete haberleri)

Geçen yılın Kasım ayının son haftasında patlak veren "mali kriz" sonrasında IMF'nin "acil yardım programı" çerçevesinde 10 milyar dolar vereceğinin ilan edilmesiyle birlikte "piyasaların ateşi"nin düşmesine paralel olarak gelişen siyasal olaylar (cezaevlerine yönelik operasyonlar ve "post modern darbe" tartışmaları vb.) ekonomideki gelişmelerin hemen bir yana bırakılmasını getirmiştir. IMF'ye verilen "3. ek niyet mektubu"nda ifade edilen uygulamaların halkın yaşam koşullarının daha da ağırlaşmasından başka bir sonuç vermeyeceği hemen herkesçe bilindiği halde, "adam sendecilik" ve "kadercilik" tam bir duyarsızlık ve tepkisizlik ortamı yaratmaktadır. "An"ı yaşamanın genel bir yaşam anlayışı haline dönüştüğü, olayların kendi bütünlüğünden kopartılarak tekil ve parçasal olarak kavranıldığı ve bu kavrayışla, her tekil ya da parçasal olay ve olgunun sanki kendi yalıtılmışlığı

içinde gelişeceği ve etkisinin bu yalıtılmışlık alanı ile sınırlı kalacağı sanısı, ister istemez olayların gelişiminin ve süreçlerin izlenmesini sınırlı bir çevrenin "işi" haline dönüştürmüştür. Öte yandan, ülkemizde ve dünyada meydana gelen gelişmeler, değişmeler ve bunları belirleyen olaylar ve olgular, hemen her durumda tekil bireylerin uzun dönemli yaşantılarını belirleyen ve değiştiren sonuçlar verdiği ve vereceği gerçeği, hemen hergün tekil bireyin somut yaşantısının yalıtılmış sınırlarını zorlamakta ve bu somutlukta da kendisini varetmektedir.

Bugün ülkemizde uygulanan IMF "istikrar tedbirleri" ikinci yılına girdiğinde, Kasım sonunda patlak veren "mali kriz" ve "likidite sıkışıklığı"yla birlikte çok daha büyük değişimlerin ve kalıcı sonuçların ortaya çıkacağı bir ortam yaratmıştır. IMF'nin "istikrar tedbirleri" nin amacının ülkenin **dış borçlarının öden-**

mesini garanti altına almak olduğu gerçeği, dünya ekonomik buhranının ABD'ye yansımalarıyla birlikte daha yıkıcı sonuçlar doğurması kaçınılmaz hale gelmiştir.

Amerikan ekonomisinde 8 yıldır süren sürekli büyüme sürecinin sonuna gelinmesi, yani ABD Rezerv Büro'nun açıklamasıyla ifade edersek, "ekonomide ağır bir durgunluk durumunun ortaya çıkması", dünya ekonomik buhranının 1997 yılından itibaren gelişim çizgisinin ulaşabileceği son noktayı ifade etmektedir. Sözcüğün tam anlamıyla, emperyalizmin **yeni-sömürgecilik yöntemlerinin ikinci büyük buhranı**, hemen her açıdan gelişmiş durumdadır. Gelişen bu buhran, 1980 yılında patlak veren birincisi gibi, sermayenin aşırı birikimi ve metallerin aşırı üretimi temelinde gelişmiştir. Ancak 1980 dünya ekonomik buhranında **ekonomik durgunluk ile enflasyon birlikte** gelişirken (stagflasyon), günümüzde monatarist uygulamaların özenle devam ettirilmesi sonucu "enflasyonist baskı"yla birlikte gelişmektedir. Bunun yanında, günümüzde ABD ekonomisinde belirginleşen durgunlukla birlikte son noktasına ulaşan bugünkü dünya ekonomik buhranı, alternatif sistemin, yani sosyalist sistemin varolmadığı koşullarda ortaya çıkan ilk buhrandır.

Bugün ekonomik buhranın, ABD ekonomisinde görünür hale gelen durgunlukla birlikte, sistemin bütününe etkileyen bir niteliğe ulaşmasının ilk sonucu, ABD Rezerv Büro'nun (Merkez Bankası) Ocak ayı içinde faiz oranlarını onbeş gün arayla iki kez 0,5 puan düşürmesi olmuştur.

Bir ay içinde ABD'deki faiz oranlarının 1 puan düşerek %4,5'e çekilmesiyle eş zamanlı olarak Amerikan otomotiv sektöründe "stokların eritilemez boyuta ulaştığı" haberleri kamuoyuna ulaşmaya başlamıştır. Özellikle General Motors ile DaimlerChrysler gibi iki büyük otomotiv tekelinin "stokları", yani aşırı üretimleri, bir yandan dünya çapında tüketim malları sektöründe üç yıldır süre gelen ve giderek dayanıklı tüketim malları sektörünü etkisi altına alan aşırı-üretim buhranının, tüm çabalara rağmen, "**lokalize**" edilemediğinin açık görüngüsü olmuştur.

Mitsubishi gibi Japon otomotiv tekelinin dünya piyasalarında etkisini yitirdiği, G. Kore'nin Daewoo otomobil şirketinin iflas ettiği bir dönem sonrasında General Motors ve DaimlerChrysler'in "aşırı stoklar" yüzünden üretime ara vermek zorunda kaldıkları ve binlerce işçiyi işten çıkarmayı planladıkları (DaimlerChrysler 26 bin, General Motors 16 bin işçi çıkarmayı planlamıştır) bir evrede, geri-bırak-

tılmış ülkelerin **dış borçları** yeniden gündemin birinci sırasına tırmanmaktadır.

Emperyalizmin yeni-sömürgecilik yöntemlerinin özü, içte ekonominin askerileştirilmesine paralel olarak, "*daha az masrafla, daha geniş pazar imkanı sağlayan, daha sistemli ve ulusal savaflara yol açmayacak, daha üst seviyeye çıkmış emperyalizmin problemlerini daha fazla tatmin etmeye dayanmaktadır. En temel metodu, sermaye ihraç ve transferinin terkindeki değişikliklerdir. Sermayenin 5-6 elemanı arasında yeni bir oran yaratılmıştır. Şöyle ki, savaş öncesi nakit sermaye ihracı, sermayenin isim, patent hakkı, yedek parça, teknik bilgi, teknik eleman, vs. gibi diğer elemanlarına kıyasla çok daha fazla yer tutarken, savaş sonrası dönemde özellikle 1960'dan sonra bu işleyiş tersine dönmüş, nakit sermaye ihracının dışındaki sermayenin yukarıda özetlediğimiz elemanları ağırlık kazanmıştır.*" [1]

Yeni-sömürgecilik yöntemlerinin bu niteliği, geri-bıraktılmış ülkelerde orta ve hafif sanayinin kurulması sonucunu doğurmuş ve bu sanayiler doğrudan geri-bıraktılmış ülkenin iç pazar için üretim yapan emperyalist tekelin bir uzantısı durumunda olmuştur. Tümünüyle dışa bağımlı olan bu sanayiler, sürekli **ara malları ithal etmek zorunda olan** sanayi kuruluşlarıdır. Bu nedenle, geri-bıraktılmış ülkelerdeki emperyalizme bağımlı sanayilerin gelişmesi, aynı zamanda **ithalatın sürekli büyümesi** anlamına gelmektedir.

Diğer yandan, emperyalist ülke ekonomilerinin askerileştirilmesi, aynı zamanda geri-bıraktılmış ülkelerin askeri mallar alımının sürekli büyümesini gündeme getirmiştir. Geri-bıraktılmış ülke ekonomilerinde ithalatın ve dış ticaret açığının sürekli büyümesinin ikinci nedeni de bu **askeri mallar ithalatı** olmaktadır.

Özellikle 1980 dünya ekonomik buhranı sonrasında, özellikle Amerikan emperyalizminin, içte, hafif ve orta sanayi sektörlerinde yeni teknolojilerin üretime uygulanmasını finanse etmesine paralel olarak (düşük faiz oranlarıyla) emperyalist ülkelerde ortaya çıkan tüketim malları üretimindeki artış, geri-bıraktılmış ülkelerde ithalatın "liberalizasyonu" yla birlikte bu ülkelerin iç pazarlarına yöneltilmiştir. 1990 sonrasında geri-bıraktılmış ülkelerde, **emperyalist ülkelerin tüketim mallarının ithalatında** ortaya çıkan büyük "patlama", dış ticaret açığını daha da büyütüştür.

[1] Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*

	1999	2000	Değişim
	Ocak-Kasım	Ocak-Kasım	
(milyon \$)			
İhracat	24.355,8	24.707,0	%1,4
İthalat	36.252,5	49.672,6	%37,0
Dış Ticaret Açığı	-11.896,6	-24.965,6	%109,9
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	67,2	49,7	

İthalatın mal gruplarına göre dağılımı

	1999	2000	Değişim	Oranı
	Ocak-Kasım	Ocak-Kasım		
(milyon \$)				
Sermaye Malları	7.602,3	10.176,5	%33,9	%20,5
Ara Malları	23.853,6	32.651,7	%36,9	%65,7
Tüketim Malları	4.482,1	6.668,1	%48,8	%13,4

Seçilmiş mallara göre ithalat
(Ocak-Kasım 2000)

(bin \$)	
Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar	8.497.375
Ham Petrol	(3.725.193)
Kazanlar, makineler	6.982.563
Elektrik makina ve cihazları	5.643.520
Kara taşıtları	5.021.932
Demir ve çelik	2.547.230
Plastik ve mamulleri	2.013.707
Organik kimyasal ürünler	1.888.751
Gemiler vb.	1.114.459
Pamuk ve pamuk ipliği	999.038
Eczacılık ürünleri	962.776
Kağıt ve karton	853.047
Tütün ve mamulleri	340.384

[Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü verileri, 2001]

Ülkemiz somutunda ifade edersek, DİE'nün 2000 yılı Kasım ayı dış ticaret verilerine göre, 11 aylık dış ticaret açığı "tüm zamanların rekorunu" kırmıştır.

2000 yılının 11 aylık döneminde ithalat 49 milyar 672 milyon dolar, ihracat 24 milyar 707 milyon dolar olmuştur. Buna göre, 1999 yılının ilk 11 aylık döneminde 11 milyar 896 milyon dolar olan dış ticaret açığı, 2000 yılının aynı döneminde 24 milyar 965 milyon dolara yükselmiştir. İthal edilen malların %13,4'ü tüketim mallarından oluşurken, yatırım mallarının (sermaye malları) oranı %20,5 olmuştur. Kalan tüm ithalat **ara mallar** ithalatıdır. Bunların içinde demir-çelik, organik kimyasal ürünler, kazan ve elektrik makina ve cihazları, kara taşıtları, pamuk ve pamuk ipliği ilk sırayı almaktadır. (İthalat içinde petrol %7,5'lik bir yere sahiptir)

Görüldüğü gibi, yeni-sömürgecilik yöntemlerinin uygulanması ile oluşturulan hafif ve orta sanayinin ithalat ihtiyacı (ara mallar), tüm ithalat içinde %65,7'lik bir oranı oluşturmaktadır.

Diğer yandan, ithalatın "liberalizasyonu"yla

birlikte, doğrudan emperyalist ülkelerden ithal edilen tüketim mallarında artış olmuştur. Bu artışın 2000 yılının 11 aylık dönemindeki değeri 6 milyar 668 milyon dolardır. Bu miktar, turizmden elde edilen gelire eşdeğerdir.

Herkesin bildiği gibi, ithal edilen malların paralarının ödenebilmesi için döviz gerekmektedir. Bunun gerçek ve ekonomik yolu, ara malları ithalatının üretimde kullanılması sonucu ortaya çıkan malların ihracatıdır. Ekonomi dilinde, ihracatın ithalatı karşılama oranı olarak tanımlanan bu döviz kaynağı, 2000 yılının 11 aylık döneminde, %67,2'den %49,7'ye gerilemiştir. Böylece ortaya çıkan 25 milyar dolarlık açık "başka kaynaklardan" sağlanmak zorundadır. Bunun bir yolu **turizm** olarak, ülke insanların yabancı "tatilciler"e hizmet etmesi karşılığı sağlanan gelirlerdir. Diğer yol ise, **dış borçlanmadır**. Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, 2000 yılı sonu itibarıyla dış borçlar 116 milyar 470 milyon dolara yükselmiştir. Ve IMF ile yapılan anlaşma gereğince bu borçların 80 milyar dolarlık bölümü beş yıl içinde ödenecektir. Ve herkesin kolayca anlayacağı gibi, 25 milyar doların aşan

ithalat borçlarının bile ek dış borçlarla öden-
diği bir ülkede, 80 milyar dolarlık dış borç
ödemesinin yeni dış borçlanmayla yapılacağı
açıktır. Bunun ekonomik gerçekliği ise, bun-
dan sonra alınacak her dış borcun faizlerinin
giderek artacağıdır. Bunun somut ifadesi ise,
artan dış borçlar ve sürekli yükselen dış borç
ödemeleridir. İşte IMF'nin garanti altına aldı-
ğı dış borç ödemeleri böylesine bir süreklilik
içindedir.

Bir başka deyişle, emperyalizm ve emper-
yalist finans kuruluşları, bizim gibi ülkeleri sü-
rekli artan borç içinde tutmaktadırlar. Bu du-
rum, onların istedikleri zamanda, istedikleri
malların ithalatının yapılmasını sağlayan zemi-
ni oluşturmaktadır.

Emperyalist ekonomilerin içine girdikleri
aşırı-üretim buhranı, kaçınılmaz olarak yeni
ve büyük talep yaratılmasını gerektirmektedir.
Bunun yolu, geri-bıraktırlmış ülkelerin ithala-
tını artırmaktır. Ve her ithalat artışı yeni borç-
lanma olduğundan, aynı zamanda para-ser-
mayenin faiz gelirlerinde artış anlamına gel-
mektedir.

Fakat bugün ABD ekonomisinin içine gir-
diği durgunluk, emperyalizmin bu sömürü
mekanizmasının, 1980'lerde olduğu gibi tıkan-
dığını göstermektedir. Yeni-sömürgecilik yön-
temiyle emperyalizmin kendisine yeni pazar-
lar yaratması, kaçınılmaz olarak belli bir evre-
den sonra işe yaramaz hale gelmektedir. Çün-
kü üretim araçlarının geldiği boyut, kapitalist
üretim ilişkileri tarafından karşılanamayacak
seviyeye ulaşmıştır. Sonuç, bunalımdır.

Her bunalım döneminde olduğu gibi, em-
peryalist ülkeler bunalımın yükünü geri-bırak-
tırlmış ülkelere yüklemek durumundadır. Do-
layısıyla, ekonomik buhranın her gelişimi, ge-
ri-bıraktırlmış ülkelereki yaşam koşullarını
daha da ağırlaştırmaktan ve halkın yoksullaş-
masını hızlandırmaktan başka bir sonuç ver-
memektedir. Tüm geri-bıraktırlmış ülkeler,
dünya ekonomik buhranının gelişimi ve der-
inleşmesine paralel olarak bir dizi "istikrar
tedbiri"ni uygulamaya sokmak zorundadır.
Herkesin bildiği gibi, bu "istikrar tedbirleri"
IMF tarafından belirlenmekte ve onun göze-
timi ve denetimi altında yürütülmektedir.

Bu yıl, Türkiye, 25 milyar dolar dış borç
ana para ve faiz ödemesi ile 30 milyar dola-
ra yaklaşan dış ticaret açığını karşılamak zo-
rundadır. Bunlara ek olarak alınan askeri mal-
lar için gerekli 10 milyar dolar dövize gerek-
sinme vardır. Böylece Türkiye'nin 2001 yılında
"bulması" gereken döviz miktarı **70 milyar
dolara** yakındır. Bunun 10 milyar dolarlık bölü-
mününün turizmden sağlanacağı ve ihraç edi-

lebilir herşeyin ihraç edilerek aynı miktarda
bir ek gelir sağlanacağı varsayılrsa bile, "bu-
lunması" gereken döviz miktarı 50 milyar dol-
ar seviyesinde olmaktadır.

İşte bu aşamada, emperyalist sistemin
içinde bulunduğu ekonomik buhranın ivedi
koşulları içinde, özelleştirilebilir her şey özel-
leştirilerek ek bir gelir sağlanmaya çalışılmak-
tadır. IMF'nin üzerinde durduğu Telekom ve
TEDAŞ'ın özelleştirilmesi 2001 yılı için 10 mil-
yar dolarlık bir ek gelir sağlaması hesaplan-
maktadır. Böylece, Türkiye, evinde satabilece-
ği herşeyi satan iflas etmiş bir tüccar duru-
muna düşmüştür. Ancak bunların da yeterli
olmadığı ortadadır. Kaçınılmaz olarak, bütçe-
nin "faiz dışı gelirleri"nin artırılması gerekme-
ktedir. Bunun anlamı ise, vergilerin artması ve
daha geniş kesimlerin daha fazla vergilendi-
rilmesidir. Bunun halk açısından anlamı, daha
az tüketmek olmakla birlikte, ekonomi açı-
sından Türk parasının değer kaybetmesi ve
faiz oranlarının yükselmesidir.

Devletin elinde döviz olarak satabileceği
herşeyin (KİT'ler) satılması doğrudan döviz
geliri olmakla birlikte, ülke içinden vergi yolu
ile toplanan para Türk lirası durumundadır.
Bunun dövize çevrilebilmesi için, hazinenin
dolar ya da Euro'ya endekli tahvil çıkartmak-
tan başka bir yolu yoktur. Bu tahvillerin ger-
çek karşılıkları ülke içinde "faiz dışı gelirler-
den" elde edilmiş T.L olduğundan, her du-
rumda T.L'nin ülke içindeki alım gücü ve ala-
bileceği mallarla belirlenen bir **fiyata** sahip
olacaktır. Para getirebilir tüm KİT'lerin satıl-
dığı bir ortamda, bunun anlamı T.L'nin de-
ğer kaybetmesi, yani **devalü-asyon** yapılması-
dır. Bugün için IMF denetimi altında T.L'nin
gerçek değerinin altında fiyatlandırılmasının
getirdiği ek değer kaybıyla birlikte, olası bir
devalüasyonun ülke tarihinin en büyük deva-
lüasyonu olması kaçınılmaz görünmektedir.
Böylece Latin-Amerika ülkelerinde görülen
onar yıllık aralıklarla yapılan büyük deva-
lüasyonlar ülkemiz gündemine girmiştir.

Diğer taraftan, her türlü propaganda ola-
nakları kullanılarak halk kitlelerine mevcut
KİT'lerin özelleştirilmesi ile bu "darboğaz"ın
aşılacağı "umudu" verilmeye çalışılmaktadır.
Oysa ki, satılanların yerine yenileri konulma-
yacağından (özelleştirme, aynı zamanda özel-
leştirilen KİT'lerin faaliyet alanlarında devle-
tin her türlü yatırımının sona erdirilmesidir),
özelleştirmelerin sonuna gelindiğinde, ülkenin
sıradan bir sömürge haline dönüşmesi gün-
deme gelecektir. Türkiye'nin yazgısı burada
yatmaktadır (**Porto Rico'laşmak**).

Telekom ve TEDAŞ'ın özelleştirilmesi, ge-

linebilecek son noktayı oluşturmaktadır. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, içinde bulunulan koşullarda bu özelleştirmelerin hiçbir işe yaramayacağı açıktır. “Almadan vermek, Allah’a mahsustur”. Ülkenin içine girdiği bu dış borç çıkmazından çıkması olanaksız olduğu kadar, sonuçları geçmiş dönemle kıyaslanmayacak kadar büyük olacaktır. Artık “yoksullaşma”dan söz etmek bile, ülkenin geleceği açısından anlamsızlaşacaktır. Ve kitlelerden özenle saklanan ve her yol kullanılarak öğrenmeleri ve kavramaları engellenen **gerçek** de burada yatmaktadır.

Bitmeyen dış borçların ana para ve faiz ödemelerinin sürekliliğinin sağlanmasının tek yolu, çalışabilir herkesin, verilebilir en düşük ücretten ve yapılabilir her işte çalıştırılmasıdır. Bunu yaparken, olabildiğince az tüketmeleri (en düşük ücret alınması tek başına yeterli değildir) de zorunludur. Bunun en emin yolu, fiyatlar ile ücretler arasındaki makası açmaktan geçer. Yani olabilecek en düşük ücretle çalışan kitleler ödenebilecek en yüksek fiyattan mal almak zorundadırlar. Özelleştirilmiş bir Telekom, telefon ücretlerinin olabildiğince artırılmasının olanaklarını emperyalist tekellere verirken, aynı şekilde özelleştirilen bir TEDAŞ elektrik fiyatlarının istenildiği ölçüde artırılmasını olanaklı hale getirecektir. Bunun sonucu ise, en az haberleşme ve en az

aydınlatma, en az elektrikli ev eşyası kullanmadır. İşte Türkiye’nin otoyollarla başladığı “çağ atlama”nın ulaşmak üzere olduğu yer burasıdır.

Tüm bu gelişmelerin, tekil bireylerin ve ailelerin yaşamlarında nasıl bir alt-üst olma etkisi yapacağı, kendi çıkarı dışında birşeyi düşünmemeye alıştırılmış yeni bir kuşağın yaşamını nasıl değiştireceği konusunda fazla birşey söylemeye de gerek yoktur. Ve bunun siyasal yansıması ise, “*İthalat Patlamasından Faşist-Mafya Cumhuriyetine*”^[1] yazımızda belirttiğimiz gelişme, yani “post-modernist” darbenin doğal ve kaçınılmaz sonucudur. Öyle bir ortamda, kimsenin “demokrasi”den söz etmeye ne zamanı, ne de gücü olacaktır. 19 Aralık 2000 günü cezaevlerine yönelik operasyonun yapılış tarzı (tüm cezaevleri duvarlarının iş makinalarıyla yıkılması) kimseye birşey ifade etmemişse de, 2001 yılında pek çok “duvar”ın yıkılarak daha görünür olacağını şimdiden söyleyebiliriz.

Bütün sorun, ülkenin ve insanların bugün karşı karşıya olduğu bu “yazgı”dan kurtulup kurtulamayacağıdır. Her zaman olduğu gibi, ne denli “soyut”, ne denli “gerçek dışı”, ne denli “hayal” olarak nitelenirse nitelensin, sorun, **devrim** sorunudur. Türkiye’nin gerçek yazgısı da budur.

[1] *Kurtuluş Cephesi*, Sayı: 56, Temmuz-Ağustos 2000

“Ulaş Bardakçı'nın Arnavutköy Üvez Sokak No. 8/1'deki evde gizlendiği istihbar edilmesi üzerine, 19 Şubat 1972 günü saat 07.00'de mezkur mahalle Komiser Muavini Alican Özgenler başkanlığında polis memurları Reşat Okutan, Tamer Gürbüz, Tayfun Ergüven, Turan Koçak, Salim Somun ve Habib Gür'den müteşekkil tim gelmiş, ayrıca ev çevresinde asker ve toplum zabıtası kuvvetlerince çevre emniyeti alınmasını müteakip Alican Özgenler, Reşat Okutan, Tamer Gürbüz ve Turan Koçak, Ulaş Bardakçı'nın gizlendiği öğrenilen Lale Arıkdal'a ait daire kapısını çalmışlardır. Görevliler, kapıyı açan Lale Arıkdal'a evde arama yapacaklarını, başkaca kimse olup olmadığını sorduklarında, adı geçenin gayet soğukkanlı bir şekilde evde yalnız oturduğunu başka bir kimse olmadığını beyan etmesi üzerine tim mensupları derhal eve girerek salon salomanje, bir küçük oda, bir küçük koridor, mutfak ve 2 odadan ibaret dairede arama yapmaya başlamışlardır. Komiser muavini Alican Özgenler ve görevli memurlardan ikisi Lale Arıkdal'dan gerekli görülen bazı konuları sorarken, polis memuru Reşat Okutan küçük koridor nihayetindeki odaya girmiş, oda kapısı soluna düşen köşedeki karyola üzerinde bir erkek ceketinin bulunduğunu görerek arkadaşlarına burada erkek elbiseleri var diye seslendiğinde bu sırada karyolanın karşısındaki duvara bitişik bulunan vinylekten mamul gardrop ön tarafının açıldığını, bir tabanca namlusunun dışarı doğru uzatıldığını görmesiyle birlikte, Ulaş Bardakçı tarafından tabanca ile atışa başlanılmıştır. Bu durum karşısında polis memuru Reşat Okutan ile oda penceresi dışında bulunan diğer görevliler de karşı atışta bulunmaları sonucu, Ulaş Bardakçı, isabet eden kurşunlar sebebiyle ölmüş, görevli polis memuru Reşat Okutan ve Tamer Gürbüz hayati tehlike arzedecek şekilde yaralanmışlardır.

Görevlilerce mahallinde yapılan tesbit ve tahkikte: Ulaş Bardakçı tarafından çatışmada kullanılan 9 mm. çaplı Smith-Wesson marka tabanca ve 62 adet aynı çaplı mermi, yasaklanmış Marksist-Leninist kitaplar ile Ulaş Bardakçı'nın üzerinden 11.853,50 lira ve ayrıca gizli haberleşmeyi sağlamada kullanılan harfleri ifade eden muayyen şekillerden ibaret şifre belgesi bulunarak, güvenlik kuvvetlerince zapt edilmiştir.”

THKP-C Davası İddianamesi

ULAŞ BARDAKÇI

1947 Hacıbektaş/19 Şubat 1972 İstanbul

**Hele Ulaş'a Ulaş'a
Ulaş benzerdi güneşe
Ulaş gardaş can veriyor
Yüreğim düştü ateşe.**

**Ulaş'ın elinde mavzer
Mavzeri türküye benzer,
Bizimkiler böyle ölür
Böyle ölür bizimkiler**

**Tohumlar düştü toprağa
Dokundu yeşil yapıya
Kurban olam kurban olam
Seni yaratan toprağa.**

İLKER AKMAN

1950 Ankara
26 Ocak 1976/Beylerderesi

1950 yılında doğan İlker yoldaş, devrimci mücadeleye ODTÜ'ye girdikten sonra aktif olarak katılmıştır. Bu yıllarda öğrenci hareketinde yer alırken, 1971-72 döneminde THKP-C saflarında yer almıştır. Kızıldere'den sonra yeniden örgütlenme çalışmalarına katılarak THKP-C/HDÖ'nin kurucularından birisi olmuştur. THKP-C/HDÖ Merkez Yönetim Komitesi üyesi olarak Marmara ve Güney-Doğu Bölge Yöneticiliği yaptı ve 26 Ocak 1976 günü Malatya'da Beylerderesi'ndeki çatışmada diğer iki yoldaşıyla birlikte şehit düştü. Ölümünden kısa bir süre önce hazırladığı "*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiklerimiz*" adlı yazısı bulunmaktadır.

HASAN BASRİ TEMİZALP

1950 Maraş
26 Ocak 1976/Beylerderesi

1950 yılında doğdu ve ODTÜ-Maden Mühendisliği'ne girdikten sonra devrimci mücadeleye katıldı. 1970-73 arasında THKO saflarında silahlı mücadeleye katıldı ve tutuklandı. 1974 yılında cezaevinden çıktıktan bir süre sonra THKP-C görüşlerini benimseyerek THKP-C/HDÖ saflarında profesyonel devrimci olarak çalışmaya başladı. Malatya-Elazığ çevresinde maden işçileri arasında çalıştı. THKP-C/HDÖ'nin Merkez Yönetim Komitesi üyesi olan Hasan Basri yoldaş, 26 Ocak 1976 tarihinde Malatya'nın Beylerderesi bölgesindeki silahlı çatışmada oligarşinin zor güçleri tarafından diğer iki yoldaşıyla birlikte şehit edildi.

YUSUF ZİYA GÜNEŞ

1955
26 Ocak 1976/Beylerderesi

1955 yılında doğdu. 1971'deki silahlı mücadelenin etkisiyle THKP-C sempaticisi olarak devrimci mücadeleye katıldı. ODTÜ-Mühendislik Fakültesi'ne girdikten sonra THKP-C/HDÖ üyesi olarak mücadeleye profesyonel olarak devam etti. Örgütün ilk silahlı eylem kadrolarından olan Yusuf Ziya yoldaş, İlker ve Hasan Basri yoldaşlar ile birlikte Sivas'da gerçekleştirdikleri silahlı eylemlerden sonra Malatya'da oligarşinin zor güçleriyle giriştikleri ilk silahlı çatışmada yer aldı. Bu çatışmadan iki gün sonra, 26 Ocak 1976' da kuşatıldıkları Beylerderesi'ndeki silahlı çatışmada iki yoldaşıyla birlikte şehit düştü.

YÜKSEL ERİŞ

1951 Tekirdağ/Şarköy
21 Ocak 1977/Trabzon

1951 yılında Tekirdağ'ın Şarköy ilçesinde doğdu. Devrimci mücadeleye, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Müzik bölümüne girdikten sonra aktif olarak katıldı. 30 Mart 1972'deki Kızıldereli olayından sonra THKP-C'nin yeniden örgütlenmesinde etkin olarak çalıştı. 1974 yılına kadar ülkenin değişik yerlerinde örgütlenme çalışmalarını sürdürdü. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Halkın Devrimci Öncüleri'nin kurucularından olan Yüksel yoldaş, ülkenin değişik bölgelerinde örgütcü ve yönetici olarak görev yaptı. 1976 yılına kadar sürdürdüğü Güney Anadolu bölge yöneticiliğinden Karadeniz bölge yöneticiliğine atandı ve kır gerillasının stratejik hazırlıklarını yönetti. THKP-C/HDÖ Merkez Yönetim Komitesi üyesi olarak "26 Ocak Harekâtı" için bulunduğu Trabzon'da 21 Ocak 1977 günü şehit düştü.

NEDİM ATILGAN

1959 Uşak/Karahallı
25 Şubat 1981 Selendi

1959 yılında Uşak ilinin Karahallı ilçesinde doğdu. Küçük yaşta ailesi İstanbul'a taşındı. İlkokulu bitirdikten sonra işçi olarak çalışmaya başladı. 1979'dan itibaren THKP-C/HDÖ üyesi olarak örgütsel faaliyetlerde bulundu. 1980 Kasım'ında gözaltına alındıktan sonra hiçbir suçlamayı kabul etmedi. Bir süre sonra zorla askere alındı. "Halkın silahlı devrimcilere ihtiyacı varken, oligarşiye askerlik yapmak olanaksızdır" diyerek birlikten firar etti. Profesyonel olarak örgütsel faaliyetlere katıldı.

1981 Şubat ayında oligarşinin kuşatma ve imha operasyonlarından kurtulmak amacıyla çıktıkları Selendi-Kula dağlarında, bir grup yoldaşı ile birlikte çembere alındılar. Bir hafta süren kuşatma sonunda 25 Şubat 1981 günü meydana gelen bir çatışmada şehit düştü.

MUSTAFA ATMACA

1948 Sivas/Kangal
29 Şubat 1992 İstanbul

1948 Sivas/Kangal doğumlu Mustafa Atmaca, işçi olarak değişik işyerlerinde ve fabrikalarda çalışmış ve 1976 yılında Sefaköy'de metal işkolunda çalıştığı fabrikada işçi olarak çalışan Mehmet Yıldırım yoldaşla tanışarak THKP-C/HDÖ örgütsel ilişkileri içine girmiştir. Bu tarihten sonra sendikal faaliyetlerde bulunan Mustafa yoldaş, 1978 yılında bağımsız Çağdaş Maden-İş Sendikası Genel Başkanlığına seçilmiştir. 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte, tüm sendikalar gibi, Çağdaş Maden-İş de kapatılmış ve Mustafa yoldaş ve diğer sendika yöneticileri hakkında değişik davalar açılmıştır.

1981 Mart ayında örgüte yönelik bir operasyonda gözaltına alınmış ve birbuçuk ay sonra tutuklanarak Alemdağ cezaevine gönderilmiştir. Daha sonra Davutpaşa, Sağmalcılar, Sultanahmet ve Çanakkale cezaevlerinde kalmış ve 1983 yılında tutsaklığı sona erdikten sonra iki yıl Tekirdağ'da zorunlu ikamete tabi tutulmuştur. İşkence ve tutsaklık koşullarından kaynaklanan hastalık, etkin bir biçimde devrimci faaliyetlere katılmasını engellemiş ve her türlü olanaksızlıklar içinde sürdürülen tedavisi başarılı olmamış ve 29 Şubat 1992 günü yaşamını yitirmiştir.

ERİŞ YAYINLARI

Kitap ve Katalog
isteme adresi:

Postfach 2501
55514 Bad Kreuznach
Deutschland

İnternet Adresi:
www.kurtuluscephesi.com
E-Mail Adresi:
erisyay@kurtuluscephesi.com

